

KOMISIJA

KOMISIJAS LĒMUMS

(2005. gada 9. novembris)

par valsts atbalstu, ko Vācijas Federatīvā Republika piešķirusi zemes ciparu apraides televīzijas (DVB-T) ieviešanai Berlīnē un Brandenburgā

(izziņots ar dokumenta numuru K(2005) 3903)

(Autentisks ir tikai teksts vācu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2006/513/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, jo īpaši tā 88. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zonas līgumu, jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc tam, kad ieinteresētās personas aicinātas iesniegt savus apsvērumus atbilstīgi minētajiem pantiem ⁽¹⁾,

un ņemot vērā šos apsvērumus,

tā kā:

I. PROCEDŪRA

- (1) Komerciālo kabeļtīklu operatoru asociācija (tālāk tekstā ANGA) 2002. gada 16. decembrī pa faksu iesniedza neoficiālu sūdzību par zemes ciparu apraides (DVB-T) finansējumu Berlīnē un Brandenburgā ⁽²⁾. ANGA 2003. gada 26. marta vēstulē aicināja Komisiju uzsākt oficiālu pārbaudes procedūru un pārtraukt valsts atbalsta piešķiršanu.
- (2) Komisija 2003. gada 2. maija vēstulē aicināja Vāciju sniegt ziņas, kas pēc termiņa pagarinājuma tika veikts 2003. gada 30. jūnijā. Komisijas struktūrvienību un valsts atbalsta iespējamā piešķirēja, Berlīnes un Brandenburgas Mediju iestādes (tālāk tekstā *Mabb*), tikšanās notika 2003. gada 1. oktobrī. Papildu informāciju *Mabb* iesniedza 2003. gada 23. oktobrī un 2004. gada 4. februārī.

- (3) *Kabel Baden-Württemberg GmbH & Co. KG* (tālāk tekstā “Kabel BW”) 2003. gada 23. decembra vēstulē paziņoja, ka arī iesniedz sūdzību par DVB-T finansējumu Berlīnē un Brandenburgā. Sūdzību iesniedza 2004. gada 8. martā. Tomēr Komisija nolēma neizmeklēt šo sūdzību saistībā ar uzsāktu oficiālo pārbaudes procedūru. Tā kā minētās sūdzības priekšmets ir sabiedrisko raidorganizāciju noteiktās cenas par savu zemes apraides resursu iznomāšanu komerciālajām raidorganizācijām, tad šo sūdzību iekļāva vispārējā Vācijas sabiedrisko raidorganizāciju finansēšanas izmeklēšanas procedūrā ⁽³⁾.

- (4) Komisija 2004. gada 14. jūlija vēstulē paziņoja Vācijai par savu lēmumu sakarā ar šo pasākumu uzsākt oficiālu procedūru saskaņā ar EK Līguma 88. panta 2. punktu (tālāk tekstā – “lēmums par pārbaudes uzsākšanu”). Komisijas lēmumu par procedūras uzsākšanu publicēja 2004. gada 28. augusta *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽⁴⁾. Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt savus apsvērumus par šo pasākumu.

- (5) Pēc termiņa pagarinājuma Vācija 2004. gada 4. oktobra atbildes vēstulē izteica savus apsvērumus par pārbaudes uzsākšanas lēmumu. Turklāt Komisija saņēma apsvērumus arī no šādām ieinteresētajām personām – *Nordic Satellite AB* (tālāk tekstā “NSAB”) ⁽⁵⁾, *ProSiebenSat.1 Media AG* (tālāk tekstā “ProSiebenSat.1”), Eiropas kabeļtelevīziju asociācija (tālāk tekstā “ECCA”) un *Deutsche Telekom AG* (tālāk tekstā “DTAG”) ⁽⁶⁾, Eiropas Satelītu operatoru asociācija (tālāk tekstā “ESOA”) ⁽⁷⁾. Komisija ar 2004. gada 17. novembra vēstuli nosūtīja šos apsvērumus Vācijas valdībai, kas savukārt sniedza savus apsvērumus par tiem 2004. gada 16. decembra vēstulē.

⁽¹⁾ OV C 216, 28.8.2004., 5. lpp. Valsts atbalsts C 25/2004 (ex NN 36/04) – Zemes ciparu apraides televīzijas (DVB-T) ieviešana Berlīnē un Brandenburgā.

⁽²⁾ DVB-T nozīmē *Digital-Video-Broadcasting* zemes tīklā. Citas *Digital-Video-Broadcasting* formas ir DVB-S (satelīts) un DVB-C (kabelis).

⁽³⁾ Lieta E 3/2005 (ex CP 43/2003).

⁽⁴⁾ Skatīt 1. parindi.

⁽⁵⁾ 2004. gada 29. septembra un 2004. gada 22. oktobra vēstules.

⁽⁶⁾ Katras 2004. gada 30. septembra vēstule.

⁽⁷⁾ 2004. gada 25. oktobra vēstule.

- (6) Turklāt Komisija saņēma papildinformāciju no *Mabb* ⁽⁸⁾, no Vācijas kabeļtelevīziju asociācijas ⁽⁹⁾, no *ANGA* ⁽¹⁰⁾, no *DTAG* ⁽¹¹⁾ kā arī no *European Economic & Marketing Consultants GmbH* (tālāk tekstā “*EE&MC*”), kas darbojas pēc *Kabel BW* pasūtījuma ⁽¹²⁾. Turklāt notika Komisijas pārstāvju tikšanās ar *ECCA* 2004. gada 22. novembrī, ar *Mabb* 2005. gada 2. martā, ar *EE&MC* 2005. gada 12. aprīlī un ar *DTAG* 2005. gada 28. aprīlī ⁽¹³⁾. Komisija ņēma vērā 2005. gada 14. jūnija un 2005. gada 14. jūlija vēstulēs izteiktās Vācijas piezīmes un atbildēja 2005. gada 15. augusta vēstulē.

II. DETALIZĒTS VALSTS ATBALSTA APRAKSTS

A. PAPILDINFORMĀCIJA

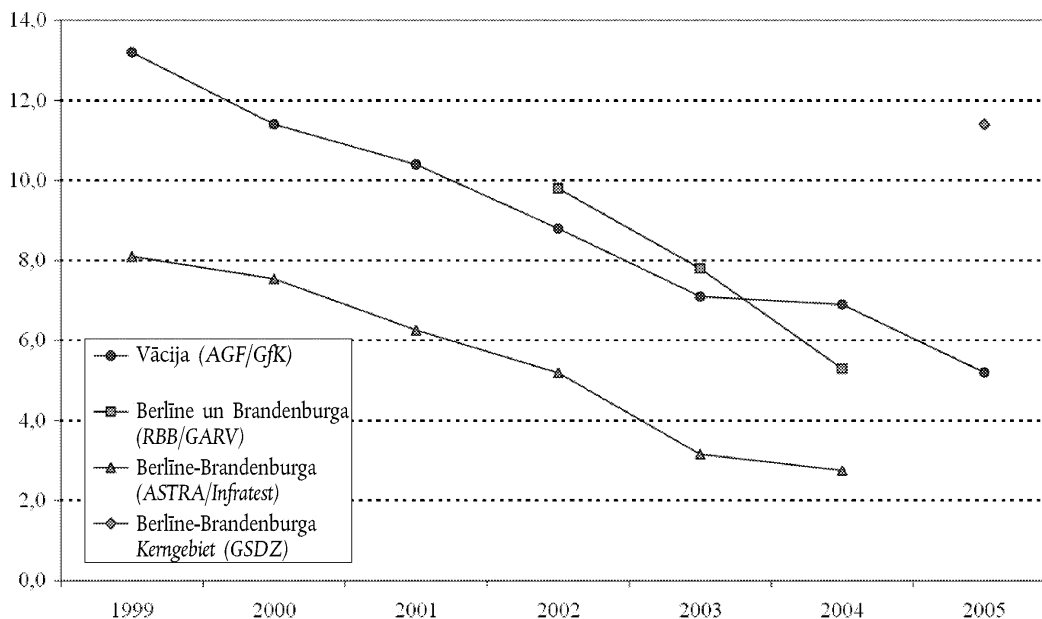
- (7) Šī procedūra ir aplūkojama saistībā ar apraides tīklu digitalizāciju. Digitalizācija ietekmē visus šobrīd izmantotos televīzijas apraides veidus, proti, kabeļu tīklus, satelītu un zemes apraidi.
- (8) Minētais valsts atbalsts attiecas uz zemes apraides tīkliem. Zemes apraides tīklos analogajā režīmā parasti ir iespējams pārraidīt ne vairāk kā desmit televīzijas kanālu. Tomēr Berlīnē, saistībā ar īpašo situāciju pirms Vācijas

apvienošanās, analogajos zemes apraides tīklos bija iespējams pārraidīt līdz pat 13 kanāliem. Pēc digitalizācijas procesa apraidē būs iespējams pārraidīt ap 30 kanālu.

- (9) Kopš kabeļtīklu un satelīta ieviešanas 80. gados zemes apraides izmantojums ir strauji sarucis. Pēc *AGF/GfK* datiem, televīzijas uztveršanas situācija Vācijas mājāsaimniecībās attiecībā uz pirmo televīzijas aparātu 2005. gada 1. janvārī bija šāda: 5,2 % zemes apraides tīklos, 55,9 % kabeļtīklos un 38,9 % satelītā ⁽¹⁴⁾. Pēc *ASTRA/InfraTest* datiem zemes apraides īpatsvars Vācijas mājāsaimniecībās bija vēl mazāks, proti, 3,8 % (2004. gada nogalē) ⁽¹⁵⁾. Berlīnē un Brandenburgā *ASTRA/InfraTest* televīzijas uztveršanu mājāsaimniecībās iedala šādi (2004. gada nogalē): 2,8 % zemes apraide, 67,5 % kabeļtīkli un 29,7,8 % satelīts. Pēc ar *Mabb* saistīto iestāžu datiem, 2004. gadā Berlīnē un Brandenburgā zemes apraides tīklus pirmajam televizoram lietoja 5,3 % mājāsaimniecību ⁽¹⁶⁾. Tomēr 2005. gadā pilsētu teritorijās (50 % visu mājāsaimniecību DVB-T teritorijā, “DVB-T centrālā teritorija”) šis īpatsvars sasniedza 11,4 %, līdz ar to parādot DVB-T uztvērēju lomu šajā teritorijā ar vislabāko uztveršanu.

1. diagramma

Zemes apraides tīklu īpatsvars valstī un Berlīnē Brandenburgā

⁽⁸⁾ 2005. gada 25. aprīļa, 2005. gada 4. maija, 2005. gada 1. jūnija un 2005. gada 4. augusta vēstule.

⁽⁹⁾ 2004. gada 6. decembra, 2005. gada 26. janvāra un 2005. gada 11. februāra vēstule.

⁽¹⁰⁾ 2005. gada 21. janvāra, 2005. gada 26. janvāra, 2005. gada 29. aprīļa un 2005. gada 10. jūnija vēstules.

⁽¹¹⁾ 2005. gada 6. maija, 2005. gada 24. maija un 2005. gada 4. augusta vēstule.

⁽¹²⁾ 2005. gada 31. maija vēstule.

⁽¹³⁾ Attiecīgi 2004. gada 22. novembrī, 2005. gada 2. martā, 2005. gada 12. aprīlī un 2005. gada 28. aprīlī.

⁽¹⁴⁾ Televīzijas pētniecības apvienība *Arbeitsgemeinschaft Fernsehforschung (AGF)* ir Vācijas lielāko raidorganizāciju darba grupa, kuras mērķis ir noteikt televīzijas skatītāju izturēšanos.

⁽¹⁵⁾ *SES/ASTRA* ir Vācijā lielākais satelīttelevīzijas piedāvātājs, un katru gadu tas publicē “German Satellite Monitor” par dažādu televīzijas signālu apraides veidu nozīmi.

⁽¹⁶⁾ Skatīt “Media Perspektiven”, 12/2003, 560. lpp.; “Media Perspektiven”, 7/2004, 299. lpp. un *ALM/GSDZ* Digitalizācijas ziņojums 2005., 65. lpp.

(10) Lai veicinātu televīzijas apraides digitalizāciju, 1997. gada beigās ar Vācijas federālās valdības lēmumu, ņemot vērā federālo zemju ministru prezidentu lēmumu, izveidoja "Ciparu televīzijas un radio iniciatīvu" (turpmāk tekstā *IDR*). Šajā iniciatīvā valsts, federālās zemes un dažādi iesaistītie uzņēmumi izstrādā rekomendācijas digitalizācijas procesam. Vācijas valdība 1998. gadā apstiprināja pirmo *IDR* ziņojumu, ko *IDR* savukārt pilnveidoja, izveidojot "Starta scenāriju 2000" ⁽¹⁷⁾. Cita starpā šeit ir noteikts, ka kabeļtīklu, satelīta un zemes apraides digitalizācija ir jāpabeidz vēlākais līdz 2010. gadam.

(11) Attiecībā uz zemes apraidi Berlīnes un Brandenburgas federālās zemes kā pirmais reģions Vācijā pieņēma kopīgus pasākumus pārejai no analogās televīzijas uz ciparu zemes apraides televīziju (tālāk tekstā "pāreja"). Šim mērķim nepieciešamo federālo zemju līmeņa tiesisko priekšnosacījumu radīja, 1998. gada novembrī veicot grozījumus valsts nolīgumā par abu federālo zemju sadarbību radio un televīzijas jomā (tālāk tekstā "Valsts nolīgums par medijiem") ⁽¹⁸⁾. *Mabb* mediju padome 2001. gada 17. decembrī pieņēma lēmumu finansiāli atbalstīt pāreju. Izmantojot 2002. gada 13. februāra vienošanos (tālāk tekstā "vienošanās par pāreju"), *Mabb*, sabiedriskās raidorganizācijas *ARD*, *ZDF* un *RBB* ("Rundfunk Berlin-Brandenburg") ⁽¹⁹⁾, kā arī komerciālās raidorganizācijas *RTL Television* (tālāk tekstā "RTL grupa") un *ProSiebenSat.1* noteica pārejas pamatprincipus, jo īpaši – atsevišķo pārejas posmu grafiku un viena programmu bloka piešķiršanu katrai no šīm piecām raidorganizācijām ⁽²⁰⁾.

(12) Ciparu zemes apraides televīzija vispārēji attiecas uz divu veidu operatoriem, kurus nepieciešamības gadījumā var vertikāli integrēt: apraides tīklu operatoriem, kuru uzdevums ir pārraidīt radiosignālus, un raidorganizācijām, kas saturiski veido programmas. Lai attīstītos ciparu zemes apraides televīzija, ir jāpielāgo pārraidīšanas apriņķojums,

ko veic apraides tīklu operatori, kā arī jāpiešķir radiofrekvences pārraidīšanai. Turpmākajos punktos ir raksturota procedūra, kādā Vācijas iestādes apraides tīklu operatoriem un raidorganizācijām sadalīja attiecīgās licences.

Tīkla licenču piešķiršana

(13) *Mabb* 2002. gada 7. maijā Telekomunikāciju un pasta pārvaldes iestādei (tālāk tekstā "RegTP") ziņoja par radiofrekvenču nepieciešamību, kas izrietēja no vienošanās par pāreju uz ciparu apraidi ⁽²¹⁾. Kopējo nepieciešamo radiofrekvenču apjomu sadalīja astoņos apraides reģionos (Berlīnē 1–5 un Brandenburgā 1–3). Radiofrekvenču piešķiršanas procedūru *RegTP* uzsāka 2002. gada 10. jūlijā ⁽²²⁾. Attiecīgajā rīkojumā jau tika norādīts, ka tomēr ir vajadzīgs papildu, jau valsts mēroga apraides reģions ⁽²³⁾. *DTAG* meitas uzņēmums *T-Systems* pieteicās radiofrekvenču saņemšanai reģionos Berlīnē 1–5 un Brandenburgā 3, *RBB* – radiofrekvenču saņemšanai reģionos Brandenburgā 1 un 2. Tā kā par katru no šiem astoņiem reģioniem bija iesniegts tikai viens pieteikums radiofrekvenču saņemšanai, tad *RegTP* 2002. gada 14. oktobrī t.s. pieteikuma procedūras ietvaros piešķīra radiofrekvences un tai nebija jāriko radiofrekvenču piešķiršanas procedūras otrais posms, proti, nebija jāizsludina konkurss par radiofrekvenču piešķiršanu ⁽²⁴⁾. Tā kā *T-Systems* un *RBB* jau bija analogās zemes apraides tīklu operatori, un tādējādi tiem arī bija telekomunikāciju licence, tad arī šis priekšnosacījums atbilstīgai radiofrekvenču piešķiršanai bija izpildīts. Pēc tam šie abi apraides tīklu operatori atbilstoši procedūras noteikumiem apmaksāja vajadzīgās nodevas par frekvenču piešķiršanu.

(14) *T-Systems* praktiski apsaimnieko arī abus programmu blokus, ko piešķīra operatoram *RBB*. *RBB* un *T-Systems* savstarpēji noslēdza līgumu, saskaņā ar kuru *T-Systems* uzņemas *RBB* vajadzībām nodrošināt, nodot un ekspluatēt tehnisko aprīkojumu DVB-T apraidei. Šis līgums stājās spēkā 2003. gada 28. februārī, sākoties pārejas 2. posmam, un tā darbības laiks ir desmit gadi. Turklāt *T-Systems* un visas *ARD* raidorganizācijas noslēdza "Pamatnolīgumu par DVB-T apraides nodrošināšanu Vācijā", tādējādi uzticot *T-Systems* DVB-T apraides tīklu tehnisko ekspluatāciju. DVB-T apraides tīkla licences ir derīgas līdz 2025. gada beigām ⁽²⁵⁾.

⁽¹⁷⁾ Federālā Ekonomikas un tehnoloģiju ministrija (2000): *Einführung des digitalen Rundfunks in Deutschland, "Startszenario", Sachstandsbericht und Empfehlungen der Initiative "Digitaler Rundfunk" zur Digitalisierung von Hörfunk und Fernsehen unter Berücksichtigung der Verbreitung über Kabel, Satellit und TV-Sender*.

⁽¹⁸⁾ 1992. gada 29. februāra Valsts nolīgums par Berlīnes un Brandenburgas sadarbību radio un televīzijas jomā, 1999. gada 1. janvāra redakcijā, Likumu un normatīvo aktu vēstnesis, 130. lpp., pēdējo reizi grozīts ar 2001. gada 15. jūnija likumu, Likumu un normatīvo aktu vēstnesis, 185. lpp. ("Valsts nolīgums par medijiem").

⁽¹⁹⁾ *RBB* ir *ARD* locekle. 2003. gada 1. maijā *ORB (Ostdeutscher Rundfunk Brandenburg)* un *SFB (Sender Freies Berlin)* apvienojās un izveidoja *RBB*.

⁽²⁰⁾ Programmu bloks atbilst ciparu kanālam (radiofrekvenču blokam) televīzijas signālu apraidei, un Berlīnē un Brandenburgā tajā ir četri programmu kanāli.

⁽²¹⁾ Kopš 2005. gada 13. jūlija Telekomunikācijas un pastu regulējošā iestāde ir pārdēvēta un saucas Federālā tīklu aģentūra.

⁽²²⁾ *RegTP* vēstnesis Nr. 13/2002, rīkojums Nr. 22/2002, 1010. lpp.

⁽²³⁾ Skatīt 15. punktu.

⁽²⁴⁾ Tā kā pastāvēja koordinācijas problēmas ar Poliju, apraides reģionu Berlīnē 4 (47. kanāls) *RegTP* nepiešķīra.

⁽²⁵⁾ *RegTP* vēstnesis Nr. 6/2002, rīkojums Nr. 6/2002, 1.6. punkts.

(15) Papildus Berlīnē un Brandenburgā reģionāli īstenotajai radiofrekvenču piešķiršanas procedūrai attiecībā uz astoņiem programmu blokiem visas federālās zemes kopīgi iesniedza pieteikumu par radiofrekvenču piešķiršanu valsts mērogā attiecībā uz vienu programmu bloku, kas būtu nododams ZDF rīcībā. RegTP uzsāka radiofrekvenču piešķiršanas procedūru šim programmu blokam 2002. gada 27. novembrī⁽²⁶⁾. Attiecīgajā rīkojumā ir norādīts, ka procedūru uzsāk arī tad, ja attiecīgajā laika brīdī Vācijas Federālās Republikas teritorijā nav pieejamas piemērotas radiofrekvenču izmantošanas iespējas un vēl nav zināmi atsevišķi radiofrekvenču sadalīšanas reģioni⁽²⁷⁾. Turklāt šajā rīkojumā norādīts, ka valsts līmeņa nepieciešamību ir jārealizē vienam un tam pašam apraides tīklu operatoram. Citiem vārdiem sakot, pretendenti nebija iespējams pieteikties konkursā ar mērķi ekspluatēt šo programmu bloku tikai noteiktos reģionos. Vienīgais uzņēmums, kas iesniedza piedāvājumu šī programmu bloka ekspluatācijai, bija T-Systems.

Apraides licenču piešķiršana

(16) Iepriekš raksturotā telekomunikāciju tiesiskā programmu bloku piešķiršana apraides tīklu operatoriem ir jānodala no mediju tiesību aktos minētās programmu kanālu piešķiršanas raidorganizācijām. Programmu kanālu piešķiršana ir Mabb kompetencē. Attiecīgo procedūru reglamentē 2001. gada 9. jūlijā pieņemtais DVB-T nolikums⁽²⁸⁾. Šajā nolikumā saskaņā ar Valsts nolīguma par radio un televīziju⁽²⁹⁾ 52.a panta 1. punktu un Valsts nolīguma par medijiem 6.a panta 1. punktu īpaši ir noteikts, ka pirmoreiz īstenotas ciparu zemes apraides resursu piešķiršanas gadījumā prioritāri ir jāņem vērā tieši tie kanāli, kas Berlīnē un Brandenburgā jau tiek translēti analogi. Tehniskajiem apraides resursiem šiem kanāliem ir jābūt līdzvērtīgiem, salīdzinot ar pārējiem apraides resursiem. Komerciālajām apraidītāju grupām, ja tās analogajā zemes apraidē translē vairāk par vienu televīzijas kanālu, šis nolikums neparedz atsevišķu programmu kanālu, bet gan veselu programmu bloku piešķiršanu.

1. tabula

Kanāli un tīklu operatori pārejas uz ciparu apraidi laikā

Kanāli	Analogā TV	Apraides reģioni	Organizācija no 11/2002	Organizācija no 3/2003	Organizācija no 8/2003
K 05	(TV Berlin)	Berlīne 1	ARD/ZDF/ORB/SFB	TV-Bouquet	BBC World/FAB/WDR/SWR
K 07	Das Erste	Brandenburga 1	Das Erste	ARD Bouquet	ARD Bouquet
K 22	FAB		FAB	FAB	X
K 25	SAT.1	Berlīne 2	SAT.1	RTL Bouquet	RTL Bouquet
K 27	ORB	Brandenburga 2	ORB	RBB Bouquet	RBB Bouquet
K 29	VOX		VOX	Erste – Simulcast	X
K 33	ZDF	Valsts mērogā	ZDF	ZDF Bouquet	ZDF Bouquet
K 39	SFB/B1	Berlīne 3	SFB/B1	SFB/B1	Citi mediju dienesti
K 41	BBC World		BBC World	BBC World	X
K 44	Pro7	Brandenburga 3	Pro7/Sat.1/RTL/RTLII	Pro7Sat.1 Bouquet	Pro7Sat.1 Bouquet
K 47	RTL II	Berlīne 4	RTLII → Pro7 Simulcast	ZDF – Simulcast	X (nav iedalīts)
K 51			RTLII – Simulcast	ORB – Simulcast	X
K 56	RTL	Berlīne 5	RTL	TV – Bouquet	Eurosport/Viva/DSF/9Live

Izskaidrojums: Kanālu K 05, K 25, K 33, K 39, K 44 un K 56 operators ir T-Systems, kanālus K 07 un K 27 piešķir RBB, tomēr faktiski arī tos ekspluatē T-Systems. Kanālu K 47 RegTP šobrīd nepiešķir, jo pastāv koordinēšanas problēmas ar Poliju. Kursīvā dots apzīmē konkrēto apraidītāju analogu apraidi konkrētajā laika brīdī.

⁽²⁶⁾ RegTP vēstnesis Nr. 23/2002, rīkojums Nr. 36/2002, 1695. lpp. Kā minimālo nepieciešamās apraides apjomu valsts mēroga nepieciešamajā apraidē definēja 33. kanālu Berlīnes un Potsdamas telpā, kura darbību uzsāka 2003. gada 28. februārī.

⁽²⁷⁾ RegTP vēstnesis Nr. 23/2002, rīkojums Nr. 36/2002, 1695. lpp., II. Vispārēja informācija.

⁽²⁸⁾ Berlīnes Vēstnesis, 3538. lpp., Brandenburgas vēstnesis/pielik., 1099. lpp.

⁽²⁹⁾ 1991. gada 31. augusta Valsts nolīgums par radio un televīziju apvienotā Vācijā (Valsts nolīgums par radio un televīziju) 2002. gada 1. jūlija redakcijā, Likumu un normatīvo aktu vēstnesis, 162. lpp.

- (17) Televīzijai paredzētā kopējā apraides jauda bija septiņi programmu bloki. Rezultātā tos iedalīja šādi: trīs pilni programmu bloki (K 07, K 27, K 33) un viens programmu kanāls ceturtajā programmu blokā (K 05) sabiedriskajām raidorganizācijām (ARD un ZDF). Divus programmu kanālus ceturtajā programmu blokā piešķīra raidorganizācijai FAB (Berlīnes televīzija) un BBC World, kas jau bija pārstāvētas analogajā tīklā. Pa vienam pilnam programmu blokam piešķīra divām komerciālajām raidorganizāciju grupām RTL grupai (K25) un ProSiebenSat.1 (K 44). Visu šo programmu kanālu piešķiršana noritēja pēc Mabb lēmuma, neizsludinot atklātu konkursa procedūru. Par pārējiem apraides resursiem ar 2002. gada 8. maija lēmumu katram programmas kanālam izsludināja konkursu⁽³⁰⁾. Tā kā trūka piemērotu pretendentu, šos programmas kanālus vispirms bez konkursa uz vienu gadu piešķīra šādām raidorganizācijām⁽³¹⁾: Eurosport, Viva Plus, Vācijas sporta televīzijai DSF un SWR. Pēc tam, kad šie uzņēmumi piedalījās otrajā, 2004. gada 16. aprīlī izsludinātajā konkursā⁽³²⁾, licences attiecīgajiem programmas kanāliem pagarināja vēl uz pieciem gadiem. Atlikušo apraides resursu (K 39) paturēja citu izmantojuma veidu piedāvātājiem, pie tam šeit jo īpaši ir paredzēts izmēģināt mobilo televīzijas apraidi (DVB-H).

Pārejas procesa posmi

- (18) Attiecībā uz konkrēto pārejas procesa realizēšanu ir jāpiemin kopš 1997. gada augusta realizētais DVB-T pilotprojekts, saistībā ar ko DTAG sadarbībā ar Mabb un SFB izmēģināja DVB-T apraides tīkla ekspluatāciju Berlīnē un Brandenburgā. Uzsākot regulāro ekspluatāciju, 2002. gada 1. novembrī sākās pārejas procesa pirmais posms, kurā īstenoja divu ciparu programmu bloku (K 05 un K 44) pieslēgšanu, kuru operators bija T-Systems. Izbeidzot pārreģionālo komerciālo televīzijas kanālu translēšanu analogajā tīklā 2003. gada 28. februārī, DVB-T apraidi būtiski paplašināja (pārejas procesa otrais posms). Tādējādi pēc tikai četrus mēnešus ilgušas paralēlas translācijas (Simulcast) šos kanālus pilnībā pārveidoja uz ciparu zemes apraidi. Analogā zemes apraide tika pārtraukta arī visās pārējās raidorganizācijās 2003. gada 4. augustā.

B. VALSTS ATBALSTA APRAKSTS

- (19) Oficiālās pārbaudes procedūras priekšmets ir Mabb sniegtais finansiālais atbalsts pārejai no analogās televīzijas uz ciparu zemes apraides televīziju. Tiesiskais pamats šāda veida atbalstam ir 40. panta 1. punkta 2. apakšpunkts Valsts nolīgumā par radio un televīziju, kā arī 8. panta 1. punkta 8. apakšpunkts Valsts nolīgumā par medijiem, saskaņā ar ko federālās zemes mediju iestāžu, respektīvi, Mabb uzdevums ir no savas par radio un televīziju saņemtās nodevas daļas cita starpā veicināt tehnisko

apraides infrastruktūru, kā arī jauna veida apraides tehnoloģiju projektus. Pamatojoties uz šo tiesisko pamatojumu, Mabb, kā iepriekš minēts, pieņēma DVB-T nolikumu un ar sabiedriskajām raidorganizācijām, kā arī komerciālajām raidorganizāciju grupām ProSiebenSat.1 un RTL grupu noslēdza vienošanos par pāreju uz ciparu apraidi.

- (20) Pamatojoties uz Vācijas sniegto informāciju, būtiskākie atbalsta mērķi ir plurālistiskas mediju daudzveidības nodrošināšana jomā, kur konverģence arvien pieaug, infrastruktūras konkurences nodrošināšana ciparu apraides veidos, efektīva radiofrekvenču izmantošana, kā arī jaunu pakalpojumu un pielietojumu ieviešana.
- (21) Mabb ar komerciālajām raidorganizācijām ProSiebenSat.1 un RTL grupu noslēdza līgumus, kuros bija šādi būtiski atbalsta aspekti⁽³³⁾:

a) Mabb katrai no šīm raidorganizācijām uz septiņiem gadiem piešķir pa vienam programmu blokam ar četriem programmu kanāliem katrā;

b) raidorganizācijas apņemas, sākot ar 2003. gada 1. martu, piecus gadus ciparu zemes apraides tīklā izplatīt savas svarīgākās televīzijas programmas, neatkarīgi no reālā darbības rādīsa;

c) Mabb piešķir abām komerciālajām raidorganizācijām dotācijas, lai tās segtu raidorganizācijas izmaksas par ciparu zemes apraidi. RTL grupas gadījumā šī dotācija ir EUR 265 000 gadā, kas atbilst EUR 66 250 par katru programmas kanālu. ProSiebenSat.1 dotācija ir EUR 330 000 gadā, kas atbilst EUR 82 500 par katru programmas kanālu. Dotāciju izmaksu sāk 2003. gada 1. martā un tā noteikta uz pieciem gadiem. Gadījumā, ja apraides tīklu operatoru raidorganizācijām aprēķinātās translācijas izmaksas palielinās vai samazinās, tad Mabb parasti sedz pusi no summas atšķirības, tas nozīmē pusi no palielinātajām vai samazinātajām izmaksām;

d) Nolīgumos ar ProSiebenSat.1 grupu tika iekļauts uz darbības rādīsu attiecināts koeficients⁽³⁴⁾. EUR 330 000 lielo ikgadējo dotāciju, beidzoties pirmajiem diviem atbalsta gadiem, atlikušajiem trīs gadiem samazina līdz EUR 250 000 gadā, ja ciparu zemes apraides darbības rādīss uztveršanas teritorijā pārsniedz 200 000 mājsaimniecību.

⁽³⁰⁾ Berlīnes Vēstnesis Nr. 25, 24.5.2002., 1875. lpp.

⁽³¹⁾ Šī procedūra ir izklāstīta Valsts nolīguma par medijiem 28. panta 5. punktā. Sal., piemēram, ar līgumu starp DSF un Mabb. 9Live pārraidīšanu tajā pat programmu blokā (K 56) veic tikai testēšanas režīmā pēc apraides tīklu operatora T-Systems iniciatīvas.

⁽³²⁾ Berlīnes Vēstnesis, 2004. gada 16. aprīlis.

⁽³³⁾ Līgumu ar RTL grupu parakstīja 2003. gada 3. jūnijā, savukārt līgumu ar ProSiebenSat.1 – 2003. gada 4. decembrī.

⁽³⁴⁾ Vācijas valdība norādīja, ka ProSiebenSat.1 apraides izmaksas ir lielākas nekā RTL grupai. Tomēr T-Systems 2005. gada 24. maijā iesniegtie skaitļi rāda, ka ProSiebenSat.1 programmu bloka apraides izmaksas 2003. un 2004. gadā bija zemākas par RTL programmu bloka izmaksām.

- (22) Pamatojoties uz Vācijas sniegto informāciju, piešķirtā dotācija atbilst apmēram vienai trešdaļai no maksas, kas raidorganizācijām ir jāmaksā apraides tīkla operatoram par translāciju. Dotācija ir aprēķināta tā, lai abām šīm komercteleviziju grupām par vienu programmu bloku apraides tīkla operatoram būtu jāmaksā tikpat liela maksa, cik par analoģo kanālu. Līdz ar to ciparu translācijas izmaksu trešdaļas apmērā noteiktais atbalsts liecina par to, ka programmu blokā translācija ir par apmēram 50 % dārgāka nekā analoģā kanāla apraide. Jau attiecībā uz šo apstākli Komisija norāda, ka šajā saistībā tomēr vēl ir jāņem vērā, ka programmu blokam salīdzinājumā ar analoģo kanālu ir četras reizes lielāka translācijas jauda, proti, četri programmu kanāli viena programmu kanāla vietā.
- (23) Ar FAB un BBC World, kas pirms pārejas arī tika pārraidītas analogajā zemes tīklā un līdz ar to arī bija tiesīgas saņemt programmas kanālu DVB-T apraides tīklā, Mabb noslēdza līdzīga satura līgumus⁽³⁵⁾. Arī šīm raidorganizācijām Mabb uz pieciem gadiem piešķir dotācijas translācijas izmaksām. Dotācija atbilst vienai trešdaļai maksas, kas raidorganizācijām ir jāmaksā apraides tīkla operatoram. Dotācijas apmēra noteikšanai par pamatu ņemts apraides tīkla operatora aprēķins. Tomēr dotācijas summa šeit ir, augstākais, EUR 68 167 gadā.
- (24) Ar tām raidorganizācijām, kas līdz pārejai netika translētas zemes apraides tīklā, proti, Eurosport, Viva plus un DSF, Mabb noslēdza trešā veida līgumus⁽³⁶⁾. Šiem apraidītājiem piešķir programmu kanālus tikai uz vienu gadu, sākot no 2003. gada 1. augusta. Šajā laikā Mabb katrai no šīm raidorganizācijām piešķir dotāciju EUR 65 000 apmērā. Gadījumā, ja samazinātos apraides tīkla operatora translācijas izmaksas un līdz ar to arī maksa, ko raidorganizācijām ir jāmaksā tīkla operatoram, attiecīgi samazinātos arī dotācijas apmērs. Dotācijas summas palielināšana nav paredzēta. Pēc Mabb 2004. gada 16. aprīlī izsludinātā otrā konkursa par programmu kanālu piešķiršanu DVB-T kanālu licences un dotāciju izmaksu pagarināja vēl uz pieciem gadiem.
- (25) Savā viedoklī par pārbaudes uzsākšanas lēmumu Vācijas valdība norādīja, ka nosaukto komercteleviziju katrs programmu kanāls šobrīd tiek atbalstīts ar apmēram EUR 60 000 lielu dotāciju gadā. Katrai raidorganizāciju grupai, proti, RTL un ProSiebenSat.1, tas attiecīgi atbilst kopējai ikgadējai dotācijai EUR 240 000 apmērā. Tomēr, atbildot uz vēlāku informācijas pieprasījumu, Vācijas valdība šos datus koriģēja. Valsts dotācija faktiski atbilst ar atsevišķajām raidorganizācijām noslēgtajos līgumos minētajām summām. Saskaņā ar tiem 2004. gadā, kas bija pirmais pilnais atbalsta piešķiršanas gads, Mabb komerciālajām raidorganizācijām piešķir dotācijas šādā apmērā: ProSiebenSat.1 grupai EUR 330 000, RTL grupai EUR 265 000, FAB un BBC World katrai EUR 68 167 un DSF, Eurosport un Viva Plus katrai EUR 65 000. Pamatojoties uz šiem datiem, kopējā Mabb komerciālajām raidorganizācijām piešķirto dotāciju summa ir apmēram EUR 4 miljoni. Līdz šim Mabb jau ir izmaksājusi apmēram pusi no minētās summas.
- (26) Kā redzams līgumos starp Mabb un katru atsevišķo raidorganizāciju, raidorganizācijas maksā apraides tīklu operatoram par to programmu raidīšanu DVB-T tīklā. Saskaņā ar Mabb izsludinātajiem sākotnējiem konkursiem (A.6) par programmu kanāliem šo maksu regulē RegTP⁽³⁷⁾. Tomēr saskaņā ar Vācijas 2004. gada 22. jūnija Telekomunikāciju likumu (turpmāk tekstā TKG), lai RegTP varētu noteikt maksu regulējošus pasākumus, vispirms ir jākonstatē, ka apraides tīkla operatoram tirgū ir būtiska ietekme (TKG 10.-13. pants). Tomēr attiecībā uz DVB-T apraides tīklu RegTP līdz šim nav veikusi nekādus tirgu norobežojošus pasākumus un līdz ar to arī nav konstatējusi kāda operatora būtisku ietekmi tirgū, kas ir priekšnosacījums apmaksas regulēšanai.
- (27) Konstatējot kāda apraides tīklu operatora būtisku ietekmi tirgū, pakalpojumu maksas regulēšanai saskaņā ar TKG 30.-33. pantu būtu jāvadās pēc efektīvas pakalpojumu nodrošināšanas izmaksu saglabāšanas pamatprincipa. T-Systems norādīja, ka tā noteiktās cenas ir pakļautas šim pamatprincipam, kaut arī šobrīd vēl nepastāv nekādas tiesiskas saistības.
- (28) Mabb komerciālajām raidorganizācijām par raidīšanas izmaksām piešķirtās dotācijas finansē no sava budžeta. Mabb budžetu galvenokārt veido divu procentu daļa no Berlīnē un Brandenburgā iekasētajām televīzijas licenču nodevām (saskaņā ar Valsts nolīgumu par radio un televīziju 40. pantu un Valsts nolīgumu par medijiem 15. pantu).

⁽³⁵⁾ Līgumus ar FAB parakstīja 2003. gada 2. jūnijā un 2003. gada 22. augustā, bet līgumu ar BBC World – 2003. gada 2. decembrī.

⁽³⁶⁾ 9Live pārraidīšana tajā pat programmu blokā noris pēc tīklu operatora T-Systems iniciatīvas un ar Mabb piekrišanu tikai testēšanas režīmā. Līdz šim nav notikusi ne formāla resursu iedalīšana 9Live, arī Mabb tai nav piešķirusi valsts atbalstu.

⁽³⁷⁾ Berlīnes Vēstnesis Nr. 25, 2002. gada 24. maijs, 1875. lpp. un Berlīnes Vēstnesis, 2004. gada 16. aprīlis.

- (29) Raksturoto dotāciju *Mabb* ir piešķīrusi tikai komerciālajām raidorganizācijām. Sabiedriskās raidorganizācijas izmaksas par DVB-T pārraidīšanu finansē no tām pienākošajām iekasētajām televīzijas licenču nodevām. Saskaņā ar KEF ziņojumiem ARD laika posmā no 2001. līdz 2004. gadam par DVB-T raidīšanu visā valstī samaksāja EUR 43,9 miljonus, ZDF – EUR 35,6 miljonus⁽³⁸⁾. Raidorganizācijām nepieciešamo finanšu noteikšanas komisijas KFF ziņojumos nav norādīts šo izmaksu iedalījums pa reģioniem. Tomēr šeit ir jāpieņem, ka būtisku šo līdzekļu daļu izmantoja tieši DVB-T apraidei Berlīnē un Brandenburgā, jo šis bija pirmais un attiecīgajā laika periodā visilgāk realizētais DVB-T projekts Vācijā. Pēc DVB-T apraides uzsākšanas Berlīnē un Brandenburgā 2002. gada 1. novembrī, tikai 2004. gada 24. maijā sekoja Ziemeļreina-Vestfālena, kā arī 2004. gada otrajā pusē Reinas un Mainas reģions un Ziemeļvācijas teritorija.

C. IEMESLI OFICIĀLAS PĀRBAUDES PROCEDŪRAS UZSĀKŠANAI

- (30) Savā lēmumā par pārbaudes procedūras uzsākšanu Komisija vispirms konstatēja, ka raksturotais pasākums šķietami atbilst visiem EK Līguma 87. panta 1. punkta kritērijiem un līdz ar to ir kvalificējams kā valsts atbalsts. Šeit Komisija izšķīra divus potenciālo atbalsta saņēmēju veidus, proti, komerciālās raidorganizācijas kā tiešos dotāciju saņēmējus un apraides tīklu operatoru *T-Systems* kā netiešu dotāciju saņēmēju.
- (31) Turklāt Komisija puda šaubas par šī valsts atbalsta sadarbību ar EK Līgumu. Šķietami nebija piemērojami ne noteikumi par izņēmumiem no vispārējā dotāciju piešķiršanas aizlieguma saskaņā ar EK Līguma 87. panta 2. punktu, ne izņēmumi, kas noteikti 87. panta 3. punkta c) apakšpunktā. Kā īpašu problēmu Komisija uzsvēra to, ka šī dotācija šķietami pārkāpj noteikumu par tehnoloģiju neitralitāti. Turklāt Komisija norādīja uz jautājumu par to, vai šo valsts atbalstu varētu aplūkot kā kompensāciju par vispārējās saimnieciskās intereses pakalpojumu.
- (32) Visbeidzot, Komisija uzsāka oficiālu pārbaudes procedūru, lai Vācijai un iesaistītajām pusēm dotu iespēju izteikt savu viedokli par Komisijas veikto pagaidu izvērtējumu un nodrošināt Komisijai jebkuru būtisku informāciju.

III. IESAISTĪTO PERSONU APSVĒRUMI

- (33) *NSAB* iesniedza divu veidu apsvērumus, kurās bija pausts vispārējs atbalsts Komisijas lēmumā par pārbaudes uzsākšanu izteiktajam izvērtējumam. Konkrētāk, *NSAB* ir vienprātis, ka šajā pasākumā runa ir par valsts atbalstu, kuram turklāt nevar uzskatīt par piemērojamu nevienu no esošajiem noteikumiem par izņēmumiem. Jo īpaši *NSAB* uzsver šī pasākuma neatbilstību tehnoloģiju neitra-

litātei, kā arī negatīvos ietekmi uz konkurenci attiecībā uz kabeļu un satelīta apraides operatoriem, ko izraisa netiešā *T-Systems* dotēšana.

- (34) *ProSiebenSat.1* savā apsvērumā uzsver dotācijas nozīmi veiksmīgai pārejai uz ciparu apraidi no uzņēmēju perspektīvas. Bez dotācijas *ProSiebenSat.1* Berlīnē un Brandenburgā būtu apsvērusi iespēju atslēgties no zemes apraides, neaizstājot to. Turklāt šāda pāreja ir saistīta ar risku, ka zemes apraides darbības rādītājs pēkšņi samazinātos un līdz ar to negatīvi ietekmētu komerciālo raidorganizāciju finansējumu, ko sniedz ieņēmumi no reklāmām. Turklāt *ProSiebenSat.1* norāda, ka lielajām komerciālo televīziju grupām vajadzēja piedalīties pārejā uz ciparu apraidi paralēli sabiedriskajām raidorganizācijām, lai iegūtu pietiekamu patērētāju akceptu. Tāpat arī *ProSiebenSat.1* norāda, ka no dotācijas gūtās priekšrocības ir nodotas tālāk, maksājot pārraidīšanas maksu apraides tīklu operatoram *T-Systems*. Visbeidzot, *ProSiebenSat.1* norāda, ka *Mabb* piešķirtais atbalsts samazina sabiedrisko raidorganizāciju konkurences priekšrocības, kuru rīcībā DVB-T ieviešanai ir būtiska apjoma finansējums no licenču nodevu līdzekļiem.
- (35) *ECCA* sniegtajā apsvērumā vispārēji tiek atbalstīts vērtējums, ko Komisija izteikusi savā lēmumā par pārbaudes uzsākšanu. Jo īpaši *ECCA* norāda, ka raksturotais pasākums kaitē citu apraides veidu operatoriem, kas savu finansējumu iegūst tikai no kapitāla tirgus.
- (36) Arī *ESOA* apsvērumā atbalsta lēmumā par pārbaudes uzsākšanu Komisijas pausto vērtējumu, ka raksturotais pasākums aplūkojams kā ar EK Līgumu nesavienojams valsts atbalsts. Turklāt *ESOA* uzsver, ka satelīti piedāvā dažādos aspektos izdevīgāku un tirgus prasībām atbilstošāku signālu apraides formu nekā ciparu zemes apraide.
- (37) *DTAG* iesniedza apsvērumu, kurā puda šaubas par to, vai *Mabb* piešķirtais atbalsts ir kvalificējams kā valsts līdzekļi un līdz ar to kā valsts atbalsts. Turklāt *DTAG* norāda, ka *T-Systems* nevar aplūkot kā netieši labumu guvušu uzņēmumu. Par DVB-T apraidi *T-Systems* saņem tirgus apstākļiem atbilstošu samaksu, un radiofrekvences tam iedalītas atklātā un pārskatāmā konkursa procedūrā. Turklāt šis atbalsts ir jāaplūko kā kompensācija par vispārējās intereses saimniecisku pakalpojumu sniegšanu, ko īstenojušas komerciālās raidorganizācijas. Tās ir atteikušās no analogās zemes apraides un pārorientējušās uz DVB-T apraidi. Tādējādi ir izslēgts arī tas, ka *T-Systems* saņemis netiešas dotācijas. Visbeidzot, *DTAG* apstrīd, ka būtu radīts konkurences kropļojums starp signālu pārraidīšanas veidiem – zemes, kabeļu un satelītu apraidi, jo no patērētāju perspektīvas šos trīs pārraidīšanas ceļus nav iespējams savstarpēji aizstāt.

⁽³⁸⁾ Raidorganizācijām nepieciešamo finanšu noteikšanas komisijas (KEF) 14. ziņojums, 99. lpp. un 107. lpp.

- (38) Komisija norāda, ka visi pārējie apsvērumi ir saņemti pēc noteiktā mēneša termiņa un ieinteresētās puses nepieprasīja šī termiņa pagarināšanu. Tomēr tā kā šie viedokļi palīdzēja pilnībā apkopot šī pasākuma veidu un ietekmi, tad arī tie tiek atspoguļoti turpmākajā tekstā, lai saglabātu pēc iespējas lielāku pārskatāmību. Turklāt visus saņemtos apsvērumus un iesniegto informāciju nosūtīja Vācijas valdībai, sniedzot tai iespēju izteikt par tām savus apsvērumus.
- (39) Vācijas Kabeltelevīzijas asociācija savā viedoklī izsaka atziņu, ka šis pasākums ir kvalificējams kā vienpusēja DVB-T veicināšana, piešķirot valsts finanses, kas savukārt izraisa nopietnus konkurences kropļojumus savstarpēji konkurējošo tīklu infrastruktūru piedāvātāju vidū. DVB-T tīkla izbūvi īsteno bez kāda ekonomiskā riska apraides tīklu operatoriem, jo komerciālo raidorganizāciju dalību nodrošina, izmaksājot atbalsta līdzekļus. Turklāt Vācijas Kabeltelevīzijas asociācija norāda, ka ne *RegTP* izsludināto konkursu par DVB-T tīklu, ne arī *Mabb* izsludināto konkursu par televīzijas licencēm nevar uzskatīt par atklātu un pārskatāmu. Turklāt asociācija apšauba, vai šāds atbalsts bija vajadzīgs, jo tirgus dalībniekiem pārejā bija savas intereses, kā arī īstenotajam atbalstam pastāvēja alternatīvas. Visbeidzot asociācija norāda, ka atbalsts nav atbilstīgs, jo atbalsta līdzekļus neapreķināja pēc raidstaciju konkrētajām izmaksām.
- (40) Līdzīgu viedokli izsaka arī ANGA, kas tieši tāpat norāda uz trūkstošo konkursu rezultātu atklātību apraides tīklu operatoru un raidīšanas licenču piešķiršanā. Tāpat arī šeit tiek norādīts uz apraides tīklu operatora un raidorganizāciju pašu interesēm, pārejot uz ciparu zemes apraidi. Turpmāk ANGA uzsver mērķtiecīgu DVB-T orientēšanu uz apraidi kabeltīklos un iebilst DVB-T attaisnojošajiem argumentiem par viedokļu daudzveidības nodrošināšanu, proti, sociālpolitisku iemeslu minēšanu. Visbeidzot ANGA argumentē, ka sniegtajam atbalstam ir alternatīva, iekasējot nodevu no patērētājiem.
- (41) Kabel BW apsvērumā norādīts, ka *Mabb* īstenotais DVB-T atbalsts ir traucējis konkurencei, nostādot neizdevīgākā situācijā satelīta un kabeltīklu operatorus. Ar analītiska izmaksu modeļa palīdzību *Kabel BW* cenšas pierādīt, ka DVB-T tīklam Berlīnē un Brandenburgā nevajadzēja sniegt atbalstu, jo apraides tīkla operatora nodevas ir pietiekamas, lai segtu ciparu zemes apraides izmaksas. No tā *Kabel BW* secina, ka kompensācija *Mabb* piešķirta atbalsta formā nav vajadzīga, pat ja DVB-T tīkla izveidi akceptētu kā vispārējas saimnieciskas intereses pakalpojumu.
- IV. VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS APSVĒRUMI
- (42) Atbildot uz pārbaudes uzsākšanas lēmumu, Vācija uzskata, ka *Mabb* piešķirtos atbalsta līdzekļus nevar kvalificēt kā valsts atbalstu EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē. Pirmkārt, šo atbalsta līdzekļu gadījumā runa nav par valsts līdzekļiem, jo šie līdzekļi nav pakļauti valsts kontrolei, bet *Mabb* lēmumu par to izlietojumu pieņem neatkarīgi. Otrkārt, šo atbalstu nesniedza īpašiem saņēmējiem. Tas attiecas gan uz komerciālajām raidorganizācijām kā tiešiem saņēmējiem, gan arī apraides tīklu operatoriem kā netiešiem saņēmējiem, jo palīdzība attiecīgajiem uzņēmumiem ir atklātas un pārskatāmas konkursa procedūras rezultāts. Līdz ar to ir izslēgts atbalsts kādam īpašam uzņēmumam par labu. Treškārt, Vācija norāda, ka šis atbalsts netraucē konkurencei. Raidorganizāciju gadījumā pāreja uz ciparu apraidi palielina konkurenci, jo tās rezultātā ir pieejami papildu resursi programmām. Apraides tīklu operatoru gadījumā nepastāv pietiekama dažādo pārraidīšanas veidu aizstājamība, kas būtu būtisks priekšnosacījums konkurences traucējumam.
- (43) Ja Komisija šo pasākumu kvalificētu kā valsts atbalstu, Vācijas valdība norāda uz šī pasākuma savienojamību ar EK Līgumu saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, 87. panta 3. punkta d) apakšpunktu vai 86. panta 2. punktu.
- (44) Saskaņā ar 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu šis pasākums veicina televīzijas sektora attīstību, ar DVB-T palīdzību nodrošinot vairāk televīzijas raidstaciju pārraidi un ierosinot jaunu piedāvājumu attīstību kā, piemēram, interaktīvie televīzijas pakalpojumi vai mobilā un portatīvā uztveršana. Turklāt šis pasākums veicina mediju daudzveidību, konkurenci dažādo ciparu apraides veidu vidū un radiofrekvenču izmantojuma efektivitāti. Tāpat arī Vācija izsaka argumentu, ka atbalsts tā esošajā formā ir vajadzīgs un atbilstīgs, jo uzņēmumu pašu spēki vien nebūtu pietiekami, lai īstenotu pāreju, un ka šī atbalsta gadījumā runa ir tikai par proporcionāli nelielu veicinošu atbalstu.
- (45) Pamatojoties uz EK Līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunktu, Vācija izsaka argumentu, ka šis pasākums ir attaisnojams kā dotācija kultūras veicināšanai. Šis atbalsts kalpo plurālistiskas televīzijas sistēmas izveidei un līdz ar to ir dalībvalstu kultūras jautājumu kompetencē.
- (46) Visbeidzot, Vācija argumentē, ka televīzijas programmu pārraidīšanas DVB-T tīklā gadījumā runa ir par vispārējas saimnieciskas intereses pakalpojumu un atbalsts ir pieļaujams saskaņā ar EK Līguma 86. panta 2. punktu. Noslēdzot ar *Mabb* līgumus par resursu piešķiršanu un atbalstu, komerciālajām raidorganizācijām uzticēts sniegt pakalpojumu "Dalība pārejā uz ciparu apraidi un programmu pārraidīšana ciparu zemes apraides tīklos". Bez šī atbalsta komerciālo raidorganizāciju vidū nebūtu bijis gatavības pārraidīt DVB-T tīklā, kas savukārt padarītu apšaubāmu šī pārraidīšanas veida pastāvēšanas iespējas, kā saglabāšana ir sabiedrības interesēs.

(47) Savā atbildē attiecībā uz iesaistīto pušu izteiktajiem apsvērumiem Vācija norāda, ka infrastruktūras noteikumos saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) ⁽³⁹⁾ parasti pamatojas uz atšķirīgiem tirgiem kabeļu, satelīta un zemes apraidei. Turklāt līdz šim kabeļtīklu un satelīta operatori tā arī nav pierādījuši, ka, pateicoties pārejai uz ciparu apraidi Berlīnē un Brandenburgā, kabeļtīklu un satelīta apraidei būtu nodarīts konkrēts kaitējums. Līdz šim neviena raidorganizācija nav atteikusies no apraides pa satelītu tāpēc, ka *Mabb* finansiāli atbalstīja pāreju uz DVB-T. No otras puses, Vācijas valdība norāda, ka ar šo pasākumu tā vēlas sasniegt “dzīvotspējīgu, uz infrastruktūru bāzētu konkurenci”, kas – tieši tāpat, kā platjoslas sektorā – varētu nodrošināt pozitīvu ietekmi.

(48) Savā atbildē attiecībā uz pārējo iesaistīto pušu izteiktajiem apsvērumiem Vācija jo īpaši noraida argumentus, kas apšaubā radiofrekvenču piešķiršanas atklātību un pārskatāmību. Turklāt Vācija apšaubā, ka kabeļtīklu operatoru iesniegtie skaitļi par klientiem pierāda, ka, uzsākot DVB-T apraidi, kabeļtīkla operatoriem būtu radīts konkurences kaitējums. Tieši otrādi, Vācija uzsver kabeļtīklu operatoru stabilās pozīcijas konkurentu vidū.

V. TIESISKAIS NOVĒRTĒJUMS

V.1. Valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē

(49) Komisija ir pārbaudījusi, vai šis pasākums ir klasificējams kā valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē, kurā noteikts, ka “*ar kopējo tirgu nav saderīga nekāda palīdzība, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences traucējumus, dodot priekšroku atsevišķiem uzņēmumiem vai atsevišķu preču ražošanai, ciktāl šāda palīdzība iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.*”

Valsts līdzekļi

(50) Savā lēmumā par pārbaudes uzsākšanu Komisija konstatēja, ka arī valsts norīkotas vai izveidotas komerciālas vai sabiedriskas institūcijas piešķirtas priekšrocības ir EK Līguma 87. panta 1. punkta darbības jomā ⁽⁴⁰⁾. Bez

tam tā norādīja, ka *Mabb* var aplūkot kā šādu, valsts norīkotu vai izveidotu institūciju, kas pilda sabiedriskus uzdevumus, un šīs institūcijas piešķirtie maksājumi ir kvalificējami kā valsts līdzekļi EK Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē ⁽⁴¹⁾.

(51) Atbildot uz iepriekš izklāstīto, Vācija atbildēja, ka pasākumus klasificē kā valsts līdzekļus tad, ja tie apgrūrina valsts budžetu. Tā kā šī dotācija nav izmaksāta no Berlīnes un Brandenburgas federālo zemju budžeta, bet gan finansēta no televīzijas nodevām, tad atbalsts nav veikts no valsts līdzekļiem. Turklāt *Mabb* pieņem lēmumus savā atbildībā un atbilstīgi savai no valsts neatkarīgajai organizācijas struktūrai par to, kādi konkrēti pasākumi ir nepieciešami, lai veicinātu pāreju uz ciparu apraidi. Līdz ar to šeit nav tiešas valsts ietekmes.

(52) Komisijas izpratnē *Mabb* izmaksātie maksājumi ir netieši piešķirti no valsts līdzekļiem un tie ir jāattiecinā uz valsti. Maksājumus finansē no *Mabb* budžeta līdzekļiem. Neraugoties uz to, vai Vācijas televīzijas nodevas, no kurām finansē *Mabb* budžetu, ir kvalificējamas kā valsts līdzekļi, šie līdzekļi ir klasificējami kā valsts līdzekļi no tā brīža, kad tie ieplūst *Mabb* budžetā. Tas, ka šos līdzekļus iekasē no privātpersonām, kā argumentē Vācija, katrā gadījumā nav pretrunā konstatējumam, ka *Mabb* budžeta līdzekļi ir klasificējami kā valsts līdzekļi. Attiecīgi arī no privātpersonām iekasētie nodokļi ir valsts līdzekļi, ja šos nodokļus ir aprēķinājusi un iekasējusi valsts. Piešķirot atbalstu, *Mabb* radītās izmaksas viennozīmīgi ir uzskatāmas par apgrūtinājumu *Mabb* budžetam.

(53) Turklāt *Mabb* gadījumā runa ir par sabiedrisku institūciju, kas izveidota, pamatojoties uz Berlīnes un Brandenburgas federālo zemju noslēgto Valsts nolīgumu par medijiem. Līgumā ir noteikta *Mabb* organizatoriskā struktūra, un līgums uztic tai virkni sabiedrisku uzdevumu televīzijas un radiofrekvenču vadības jomā. Turklāt *Mabb* ir pakļauta valstiskajai uzraudzībai, ko īsteno Brandenburgas federālās zemes valdība un Berlīnes senāta pārvalde ⁽⁴²⁾, budžeta vadību pārbauda Berlīnes Revīziju palāta ⁽⁴³⁾. Šajā konkrētajā gadījumā nozīmīgo sabiedrisko uzdevumu reglamentē Valsts nolīgums par medijiem un Valsts nolīgums par radio un televīziju, un tā būtība ir noteikta kā televīzijas apraides tehniskās infrastruktūras un jauno televīzijas pārraides tehnoloģiju projektu veicināšana ⁽⁴⁴⁾. Tieši attiecībā uz pāreju uz ciparu apraidi Valsts nolīgumā par medijiem *Mabb* ir uzticēts uzdevums pārraudzīt pārorientēšanos uz ciparu apraidi un noteikt

⁽³⁹⁾ OV L 108, 24.4.2002., 33. lpp.

⁽⁴⁰⁾ Skatīt Eiropas Kopienų Pirmās instances tiesas 1996. gada 12. decembra spriedumu, lieta T-358/94, *Air France/Komisija*, Recueil 1996, II-2109. lpp. un EK Tiesas 2002. gada 16. maija spriedumu, lieta C-482/99, *France/Komisija*, *Stardust Marine*, Recueil, 2002, I-4397. lpp.

⁽⁴¹⁾ Valsts nolīgums par medijiem, jo īpaši 7. un 8. iedaļa.

⁽⁴²⁾ Valsts nolīgums par medijiem, 18. iedaļa.

⁽⁴³⁾ Valsts nolīguma par medijiem, 17. iedaļa.

⁽⁴⁴⁾ Skatīt 19. punktu.

šim mērķim nepieciešamos pasākumus, pēc nepieciešamības iekļaujot tos nolikumā⁽⁴⁵⁾. Tā *Mabb* ir tiesīga pieņemt īpašus noteikumus par ciparu zemes apraides radiofrekvenču piešķiršanu. Lai to veiktu, tā var slēgt līgumus, kas nosaka ciparu tehnoloģijas un kopējā piedāvājuma attīstību⁽⁴⁶⁾. *Mabb* atsaucās uz šiem Valsts nolīguma par medijiem noteikumiem, kad tā 2001. gada 9. jūlijā pieņēma DVB-T nolikumu, 2002. gada 13. februārī ar vairākām zemes apraides raidorganizācijām noslēdza vienošanos par pāreju uz ciparu apraidi un 2003. gada laikā ar attiecīgajām komerciālajām raidorganizācijām noslēdza vienošanās par konkrētām DVB-T licencēm un atbilstīga atbalsta piešķiršanu. Līdz ar to Komisija uzskata, ka šis pasākums ir attiecināms uz valsti.

- (54) Visbeidzot, saskaņā ar Kopienas tiesībām nav pieļaujams, ka noteikumus par valsts atbalstu apiet, tikai izveidojot neatkarīgas institūcijas, kuru kompetencē nodod atbalsta piešķiršanu⁽⁴⁷⁾. Kaut arī Valsts nolīgums par medijiem pieļauj zināmu neatkarības apjomu, *Mabb* pildāmie uzdevumi ir skaidri definēti, un attiecībā uz budžeta līdzekļu izmantojumu tai gandrīz vai nav piešķirtas brīvas rīcības iespējas. *Mabb* piešķirtā neatkarība jo īpaši neizslēdz, ka tās darbību un jo īpaši tās finanšu līdzekļu izmantojumu vada politiski, nevis tikai saimnieciski apsvērumi. Saimniecisku apsvērumu trūkumu šajā gadījumā, piemēram, atspoguļo fakts, ka atbalsts ir piešķirts neatmaksājamu dotāciju veidā bez tieša labuma *Mabb*.

Saimnieciskās priekšrocības

- (55) Savā lēmumā par pārbaudes uzsākšanu Komisija uzskatīja, ka šis pasākums acīmredzami dod labumu divām atbalstīto grupām, pirmkārt, komerciālajām raidorganizācijām kā tieši labumu gūstošām, un, otrkārt, DVB-T tīkla operatoram *T-Systems* kā netieši atbalstītajam.
- (56) Raidorganizāciju gadījumā *Mabb* piešķirtā dotācija piecu gadu laikā sedz daļu no komerciālajām raidorganizācijām radītajām izmaksām par pārraidīšanu DVB-T tīklā. Līdz ar to atbalsts tās atbrīvo no izdevumiem, kas ir daļa no to ierastajām uzņēmējdarbības izmaksām.
- (57) Vācija norādīja, ka *Mabb* piešķirtā dotācija ir kvalificējama kā kompensācija par raidorganizāciju atteikšanos no to līdzšinējām analogās zemes apraides licencēm, un līdz ar to tās no tā negūst labumu. Tomēr pastāv virkne iemeslu, kas ir pretrunā šim argumentam.
- (58) Pirmkārt, piešķirot dotāciju, nekādā veidā nav ņemts vērā dažādo analogās zemes apraides licenču atlikušais derī-

guma laiks. Reāli dotāciju piešķir arī tām programmām, kas iepriekš nebija pārstāvētas analogās zemes apraides tīklā⁽⁴⁸⁾, vai arī programmām, kuru licenču derīguma termiņš beidzās īsi pirms analogās apraides pārtraukšanas 2003. gada 28. februārī⁽⁴⁹⁾. Vienošanās ar komerciālajām raidorganizācijām ir noteikts, ka dotācija ir saistīta tikai un vienīgi ar pārraidīšanas izmaksām jaunajā DVB-T tīklā un nevis ar atteikšanos no analogās zemes apraides licencēm.

- (59) Tā kā, otrkārt, pāreju plānoja vairākus gadus uz priekšu, *Mabb* būtu bijis jāspēj ierobežot analogās zemes apraides licenču derīguma laiku līdz pārejas datumam, lai novērstu iespējamās komerciālo raidorganizāciju izvirzītas kompensāciju prasības. Šāda procedūra pastāvēja, piemēram, Bavārijā un Apvienotajā Karalistē.
- (60) Treškārt, analogās zemes apraides tīklā pārstāvētajām komerciālajām raidorganizācijām par analogās apraides pārtraukšanu kompensēja – ja ne pilnībā, tad vismaz daļēji – jau tādējādi, ka tām piešķīra DVB-T programmu kanālus. *RTL* grupa un *ProSiebenSat.1* faktiski saņēma vairāk DVB-T programmu kanālu, nekā tām iepriekš bija piešķirts analogās zemes apraides tīklā.
- (61) Attiecībā uz pārraidīšanas izmaksām, ceturtkārt, jāuzsver, ka dotācija nav izveidota kā laika ziņā ierobežots finansiāls atbalsts, lai *Simulcast* posmā atvieglotu pārveidošanu (kas komerciālo raidorganizāciju gadījumā ilga tikai četrus mēnešus), bet gan to izmaksā piecus gadus pēc pārejas. Turklāt katra programmu kanāla pārraidīšanas izmaksas DVB-T tīklā ir zemākas par analogās apraides izmaksām, tādējādi raidorganizācijas, pārejot uz DVB-T, pat bez jebkāda atbalsta uz katru programmu kanālu gūst izmaksu ietaupījumu.
- (62) Tīklu operatoru gadījumā daudzi apstākļi liecina, ka apraides tīklu operators *T-Systems* no *Mabb* dotācijas gūst netiešu labumu⁽⁵⁰⁾. Saskaņā ar starp *Mabb* un komerciālajām raidorganizācijām noslēgtajām vienošanām – kuru neatņemama sastāvdaļa ir finansiālais atbalsts – operators *T-Systems* gūst nodrošinājumu, ka tieši šīs abas lielākās Vācijas komerciālās raidorganizācijas, kurās plūst apmēram 90 % no visiem televīzijas reklāmas ieņēmumiem un skatās faktiski gandrīz puse no televīzijas skatītājiem⁽⁵¹⁾, piecus gadus izmantos DVB-T tīklu. Līdz ar to šī garantētā komerciālo Vācijas raidorganizāciju līdzdalība operatoram *T-Systems* ir svarīga kā ienākumu garantija.

⁽⁴⁵⁾ Valsts nolīgums par medijiem, 46. panta 3. punkts.

⁽⁴⁶⁾ Valsts nolīgums par medijiem, 46. panta 4. punkts.

⁽⁴⁷⁾ Lieta C-482/99, 23. punkts un tajā dotās norādes.

⁽⁴⁸⁾ Tas, piemēram, attiecas uz *DSF*, *Eurosport* un *Viva Plus*, kā arī kanāliem *Super RTL*, *N24* un *Kabel 1*, kas pieder pie līdz šim analogās zemes apraides tīklā pārstāvētajām raidorganizācijām.

⁽⁴⁹⁾ *RTL II* analogās zemes apraides licence beidzās 2002. gada 30. septembrī, savukārt *ProSieben* licence – 2002. gada 28. novembrī.

⁽⁵⁰⁾ Kaut arī *RBB* izveido daļu DVB-T tīkla (divi programmu bloki), to nevar kvalificēt kā atbalsta saņēmēju, jo šos programmu blokus izmanto tikai un vienīgi sabiedriskās raidorganizācijas, kas nesaņem *Mabb* dotācijas.

⁽⁵¹⁾ *Media Perspektiven*, *Basisdaten: Daten zur Mediensituation in Deutschland* 2004, 11. lpp. un 18. lpp., AGF/GfK *Fernsehforschung und I-Punkt Deutschland*, Nielsen Media Research.

(63) Turklāt, salīdzinot ar situāciju bez atbalsta piešķiršanas, T-Systems no komerciālajām raidorganizācijām varētu pieprasīt lielāku maksu par pārraidīšanu nekā tas ir normālos tirgus apstākļos⁽⁵²⁾ un, iespējams, izvairīties no galapatērētāju finansiālas apgrūtināšanas (abonēšanas maksa) par piekļuvi DVB-T, kā tas, piemēram, šobrīd ir Nīderlandē un Zviedrijā. Tomēr nav iespējams noteikt, ciktāl operatora T-Systems šobrīd aprēķinātā, attiecībā uz cenu politiku neregulētā pārraidīšanas maksa atbilst tirgus cenām. Tāpēc arī nav iespējams noteikt cenu, ko komerciālās raidorganizācijas būtu gatavas maksāt, nesāņemot atbalstu, un līdz ar to arī noteikt, vai ir notikusi valsts līdzekļu pārtērēšana.

Konkurences kroplošana

Apraides tīkla un pārraidīšanas licenču piešķiršana

(64) Vācija norāda, ka šis pasākums nekropļo konkurenci, jo tas ne komerciālajām raidorganizācijām, ne arī tīklu operatoram T-Systems nepiešķir selektīvas priekšrocības, jo licences ir iegūtas, izmantojot atklātu un pārskatāmu konkursa procedūru. Pamatā jebkura raidorganizācija vai apraides tīklu operators varēja gūt labumu no šī atbalsta, tā ka šo pasākumu nevar aplūkot kā selektīvu. Jo īpaši netieši atbalstīto personu gadījumā pasākums ir aplūkojams kā selektīvs, lai to varētu kvalificēt kā valsts atbalstu.

(65) Komisija apšauba, ka konkursa procedūras ir bijušas tādas, lai līdz minimumam ierobežotu vai pat pilnībā novērstu Mabb dotācijas selektīvo saimniecisko labumu un līdz ar to pietiekamas, lai novērstu konkurences kroplošanu.

(66) Raidorganizāciju gadījumā vairums licenču tiešām tika piešķirtas, neizsludinot nekādus konkursus. No kopā četrpadsmit DVB-T programmu kanāliem, kas bija rezervēti komerciālajām raidorganizācijām un kuriem bija paredzēta Mabb dotācija, desmit Mabb piešķīra bez konkursa izsludināšanas. Noteicošais šādai tiešai šo programmu kanālu iedalīšanai bija fakts, ka konkrētās raidorganizācijas (RTL grupa, ProSiebenSat.1, BBC World un FAB) jau bija pārstāvētas analogās zemes apraides tīklā⁽⁵³⁾. Pretēji Vācijas argumentam, šo raidorganizāciju gadījumā nebija nekādas konkursa procedūras, kas, iespējams, varētu likvidēt selektīvās priekšrocības, ko deva Mabb piešķirtā dotācija.

(67) Attiecībā uz atlikušajiem, komerciālajām raidorganizācijām paredzētajiem pārraidīšanas resursiem Mabb 2002. gada 8. maijā izsludināja pirmo, savukārt 2004. gada 16. aprīlī – otro konkursu⁽⁵⁴⁾. Kaut arī licenču piešķiršanai konkursa kārtībā vienmēr ir dodama priekšroka un nevis tiešai licenču piešķiršanai, pēc Komisijas uzskatiem dažādu iemeslu dēļ nevar pamatoties uz to, ka konkursa procedūras šajā gadījumā līdz minimumam būtu ierobežojušas vai pat pilnībā novērsušas Mabb piešķirtā atbalsta izraisītās saimnieciskās priekšrocības un tādēļ būtu pietiekamas, lai novērstu konkurences kroplošanu. Nevienā no šīm abām konkursa procedūrām nebija iekļauts saistošs solījums par to, ka Mabb dotētu pārraidīšanas izmaksas. Pirmajā konkursā bija viennozīmīgi noteikts, ka atbalsts ir atkarīgs no dažādiem, ar apraides tīkla izveidi saistītiem nosacījumiem. Turklāt abos konkursos nebija norādīts iespējamais atbalsta summas apmērs. Attiecīgajos konkursa noteikumos bija vien pieminēts, ka ikgadējās pārraidīšanas izmaksas par katru programmas kanālu tiek lēstas robežās starp EUR 150 000 un EUR 200 000. Tāpēc Komisija uzskata, ka abas konkursa procedūras nav bijušas pietiekoši pārskatāmas, lai varētu nodrošināt, ka Mabb dotācijas sniegtais labums varētu būt pietiekami ņemts vērā raidorganizāciju iesniegtajos piedāvājumos, kā arī to, ka varētu pilnībā izslēgt jebkādu selektivitātes veidu⁽⁵⁵⁾.

(68) Apraides tīklu operatoru gadījumā RegTP 2002. gada 10. jūlijā uzsāka pirmo radiofrekvenču piešķiršanas procedūru astoņiem reģionālajiem programmu blokiem un 2002. gada 27. novembrī – otro procedūru vienam valsts mēroga programmu blokam⁽⁵⁶⁾. Pēc Komisijas domām šīs procedūras nebija pietiekamas, lai novērstu apraides tīklu operatoram T-Systems radītās saimnieciskās priekšrocības, ko sniedza Mabb piešķirtā dotācija, un tāpēc tās var būt traucējošas konkurencei:

a) pirmkārt, konkursa noteikumos netika norādīts par Mabb raidorganizācijām piešķirto finansiālo atbalstu DVB-T tīkla lietošanai; turklāt konkursa izsludināšanas brīdī vēl nemaz nebija zināms precīzs atbalsta summas apjoms. Tā kā pretendenti par dotācijas esamību nebija skaidras informācijas, tie nevarēja iesniegt attiecīgi augstāku vai labāku licenču piedāvājumu. Vācijas Federatīvās Republikas arguments, ka pretendenti par plānoto Mabb atbalstu varēja secināt no 2002. gada 13. februārī parakstītās vienošanās par pāreju uz ciparu apraidi, nav pieņemams. Vienošanās par pāreju uz ciparu apraidi nesatur ne informāciju par to, kā Mabb atbalstītu DVB-T tīkla izveidi, ne arī tajā ir kāda norāde par iespējamo atbalsta summu;

⁽⁵²⁾ Šeit ir jāuzsver, ka T-Systems DVB-T tīklā noteiktā cena netiek regulēta, jo RegTP vēl nav analizējusi televīzijas apraides pakalpojumus jauno elektroniskās komunikācijas tīklus un pakalpojumus reglamentējošo noteikumu kontekstā, t.i. "Tirgus 18": Videoapraides pakalpojumi apraidītāju satura nodrošināšanai galapatērētājiem. Skatīt Komisijas 2003. gada 11. februāra ieteikumu 2003/311/EK.

⁽⁵³⁾ Valsts nolīgums par medijiem, 6.a pants.

⁽⁵⁴⁾ Skatīt 16. un 17. punktu.

⁽⁵⁵⁾ Pilnīgi atklātā un pārskatāmā konkursa procedūrā no pretendējošajām raidorganizācijām būtu jāsaņem, ka tās priekšrocības, ko rada dotācija, pilnā apmērā vai daļēji ņem vērā, piedāvājot augstākas maksas par licencēm vai kvalitatīvi labāku piedāvājumu.

⁽⁵⁶⁾ Skatīt 13. līdz 15. punktu.

- b) otrkārt, kā analogā zemes apraides tīkla operatoram un īpašniekam un iepriekšējā DVB-T pilotprojekta Berlīnē un Brandenburgā dalībniekam *T-Systems* salīdzinājumā ar jaunajiem pretendentiem piedāvājuma iesniegšanas brīdī tirgū bija priekšrocības. Pat ja konkurējošajiem uzņēmumiem būtu iespējams no *T-Systems* nomāt daļu zemes apraides infrastruktūras, lai izveidotu DVB-T tīklu, šeit kā pamats jāņem fakts, ka *T-Systems* kā stabilam zemes apraides tīkla operatoram visā Vācijā ir milzīgas priekšrocības, salīdzinot ar jaunajiem tirgus dalībniekiem;
- c) treškārt, *T-Systems* operē DVB-T programmu blokus, kas oficiāli tika piešķirti reģionālajai sabiedriskajai raidorganizācijai RBB. Tas *T-Systems* rada papildu priekšrocības, proti, tas ir RBB un ARD programmu kanālu pārraidīšanai paturēto DVB-T tīkla daļas operators. Salīdzinājumā ar konkurentiem *T-Systems* līdz ar to var izmantot lieluma un saistības priekšrocības;
- d) ceturtkārt, kā jau minēts 15. punktā, *RegTP* rīkojumā par valsts mēroga programmu bloka piešķiršanu norādīts, ka tas ir jāekspluatē vienam un tam pašam apraides tīklu operatoram, līdz ar to praktiski izslēdzot reģionālo pretendentu iespējas. Tālāk šeit ir minēts, ka radiofrekvences šim programmu blokam atsevišķi vēl nav zināmas, tādējādi vēl vairāk palielinot nedrošību DVB-T ieviešanā.
- (69) Līdz ar to tīklu operatoru līmenī konkursu procedūras lielā mērā raksturoja nedrošība un trūkstoša pārskatāmība saistībā ar stiprām stabilā apraides tīklu operatora *T-Systems* pozīcijām. Šie apstākļi visiem citiem uzņēmumiem, kas nebija stablais zemes apraides tīklu operators *T-Systems*, radīja grūtības iesniegt piedāvājumu apraides tīklu ekspluatācijai. Rezultātā *T-Systems* bija vienīgais uzņēmums, kas iesniedza piedāvājumu šo šaubīgo programmu bloku ekspluatācijai. Savā atbildē par pārbaudes uzsākšanas lēmumu Vācija atzina, ka apraides tīklu ekspluatācijas organizācijas jomā nepastāvēja pilnīgi tirgus nosacījumiem atbilstoši noteikumi. Šeit arī norādīja uz apraides tīklu operatora *T-Systems* kā bijušā sakaru monopola stiprajām pozīcijām⁽⁵⁷⁾. Pamatojoties uz šo DVB-T tīkla ekspluatēšanai izdevīgo sākotnējo situāciju, *T-Systems* iesniedza piedāvājumu, kas, iespējams, nav pilnīgi atbilstošs saimnieciskajam labumam, kas izriet no apraides tīkla operēšanas. Tādēļ konkursa procedūras ir aplūkojamas kā nepietiekamas, lai varētu izslēgt pasākuma selektivitāti un līdz ar to novērstu konkurences traucējumus.
- (70) Pat ja *T-Systems* konkursa procedūras gaitā būtu iesniedzis piedāvājumu, kurā ir ņemtas vērā visas tiesības un netiesības saimnieciskās priekšrocības, kas rodas pretendenta, tas neko nemainītu apstākļi, ka pasākumā ir sektoriālas dotācijas elementi, kā tas skaidrots 74. līdz 83. punktā.
- Atšķirības komerciālo raidorganizāciju sabiedriskajā atbalstā*
- (71) Raidorganizāciju līmenī šis pasākums kropļo konkurenci tādējādi, ka no dotācijas segtā pārraidīšanas izmaksu daļa visām privātajām raidorganizācijām nav vienāda. Šī daļa ir robežās no 28 % līdz 50 % par katru DVB-T programmu kanālu⁽⁵⁸⁾. Bez tam konkurenci starp atsevišķajām komerciālajām raidorganizācijām kropļo tas, ka RTL grupai un *ProSiebenSat.1* DVB-T tīklā katrai ir piešķirts vairāk dotētu programmu kanālu nekā tām bija iepriekš analogās zemes apraides tīklā. Savukārt FAB un *BBC World* arī turpmāk ir pa vienam zemes apraides programmu kanālam, un tās attiecīgi arī saņem atbalstu tikai par šo vienu programmu kanālu.
- (72) Atšķirīgā komerciālo raidorganizāciju dotēšana kropļo konkurenci, jo tās savstarpēji konkurē vienā un tajā pašā tirgū par brīvi uztveramu televīziju. Komisija joprojām uzskata, ka maksas televīzija ir kvalificējama kā no brīvi uztveramās televīzijas nodalāms tirgus⁽⁵⁹⁾. Šādu nodalīšanu jo īpaši pamato atšķirības komerciālajās attiecībās starp raidorganizāciju un tās ienākumu avotu (piemēram, abonenti vai reklāmdevēji), kā arī atšķirības finansēšanas veidā, jo maksas televīziju galvenokārt finansē no abonentmaksas, kamēr brīvi uztveramās televīzijas finansē valsts un/vai ieņēmumi no reklāmām⁽⁶⁰⁾. Šajā gadījumā *Mabb* dotācijas saņēmēji konkurē galvenokārt attiecībā uz ienākumiem no reklāmas vai cita veida komercienākumiem, jo tās finansē komerciāli⁽⁶¹⁾.
- (73) Kaut arī komerciālo raidorganizāciju gadījumā pasākums rada zināmus konkurences kropļojumus, tā ietekmē nav nodarīts kaitējums sabiedriskajām raidorganizācijām, kas gan nesāņem *Mabb* finansiālo atbalstu. Tā iemesls ir fakts, ka sabiedrisko raidorganizāciju DVB-T pārraidīšanu finansē no televīzijas nodevām.

⁽⁵⁸⁾ Daļa variē nevis balstoties uz absolūto atbalsta summu par katru DVB-T programmu kanālu atšķirībām, bet gan, pamatojoties uz *T-Systems* atšķirīgi noteikto apraides maksu par katru programmu kanālu.

⁽⁵⁹⁾ Skatīt jaunākos lēmumus lietās *Telenor/Canal+/Canal Digital* (COMP/C.2/38.287, 2003. gada 29. decembris), *Newscorp/Teletiu* (COMP/M.2876, 2003. gada 2. aprīlis), *BSkyB/Kirch Pay TV* (COMP/JV.37, 2000. gada 21. marts), *Telefonica Endemol* (COMP/M.1943, 2000. gada 11. jūlijs) un *TPS II* (COMP/JV.57, 2002. gada 30. aprīlis).

⁽⁶⁰⁾ European Commission, *DG Competition, Market Definition in the Media Sector – Comparative Legal Analysis, Volume I, December 2002*, 73. lpp.

⁽⁶¹⁾ Tas attiecas arī uz *BBC World*, kas sevi viennozīmīgi raksturo kā komerciāli finansētu kanālu.

⁽⁵⁷⁾ Vācijas valdības 2004. gada 24. septembra atbilde, 1.3.2. punkts 32. lpp. ("Pāreju uz ciparu apraidi, iespējams, [...] varētu realizēt bez jebkāda finansiāla atbalsta, ja apraides tīklu operatoru organizatoriskajā jomā pastāvētu pilnīgi tirgum atbilstīgi nosacījumi)." ("T-Systems" kā kādreizējā sakaru monopoluzņēmuma pēctecis").

Nozaru atbalsts

- (74) Pēc Komisijas domām analizējama pasākums ir selektīvs tiktāl, ciktāl dotāciju piešķir raidorganizācijām, kas izmanto T-Systems izveidoto DVB-T tīklu, vienlaicīgi, piemēram, neatbalstot raidorganizācijas, kas izmanto citus pārraidīšanas ceļus. Kā konstatēts lēmumā par pārbaudes uzsākšanu, līdz ar to šo pasākumu var aplūkot kā “nozaru atbalstu”.
- (75) Raidorganizāciju līmenī nozaru atbalsts pakalpojumu piedāvātājiem var palīdzēt sasniegt vairāk skatītāju un tādējādi vairāk ieinteresēt reklāmdevējus, salīdzinot ar citiem medijiem. Apvienošanās gadījumos Komisija ir definējusi produktu tirgu “mediju pirkšanai” (“media buying”), kas ietver plašu spektru dažādu mediju⁽⁶²⁾. “Mediju pirkšanu” definē kā plānošanu un laika un/vai vietas pirkšanu dažādos medijos, ieskaitot televīziju, radio, avīzes, žurnālus, plakātu reklāmu un internetu. No šīs perspektīvas nozaru atbalsts par televīzijas pārraidīšanu DVB-T tīklā var traucēt konkurencei dažādos citos mediju sektoros.
- (76) Apraides tīklu operatoru līmenī šis pasākums konkurencei traucē divējādi. Pirmkārt, dotācija DVB-T tīkla operatoram ļauj *lielo klientu tirgū* no raidorganizācijām pieprasīt augstāku pārraidīšanas maksu nekā tas būtu normālos tirgus apstākļos. Otrkārt, un vēl jo nozīmīgāk, selektīvais atbalsts un “mākslīga” konkurējošas pārraidīšanas tehnoloģijas attīstīšana *galapatērētāju tirgū* negatīvi ietekmē skatītāju izšķiršanos par labu kādam no dažādiem signāla pārraidīšanas veidiem, jo īpaši lēmumam starp DVB-T, kabeļpieslēgumu un satelīta uztvērējiem.
- (77) Karteļu un apvienošanās gadījumos par dažādo pārraidīšanas veidu savstarpēju aizstājamību galapatērētāju tirgū līdz šim lemts tikai atkarībā no konkrētā gadījuma⁽⁶³⁾. Tomēr pēdējā laikā pastāv tendence, neraugoties uz pārraidīšanas platformu, pārraidīšanas pakalpojumiem definēt vienu *vienīgu tirgu*⁽⁶⁴⁾. Cita starpā to atspoguļo DVB-T rašanās, kā rezultātā ir palielinājusies zemes platformas jauda, kā arī uztveršanas ierīču kā, piemēram, satelīta antenu vai televizoru pierīču cenu samazināšanās, kā rezultātā ir samazinājies “ieslēgšanas efekts”⁽⁶⁵⁾.
- (78) Vācijā visas trīs apraides platformas piedāvā lielu skaitu brīvi uztveramu televīzijas programmu; no tā arī atkarīgs samērā līdzīgais piedāvājums. Pie tam DVB-T Berlīnē un Brandenburgā ar šobrīd 28 kanāliem piedāvā gandrīz tikpat aptverošu piedāvājumu kā analogā kabeļtelevīzija (ar apmēram 34 kanāliem), kas Berlīnē un Brandenburgā ir visplašāk izplatītākā pārraidīšanas platforma. Jo īpaši DVB-T ietverti visi, pēc skatītāju īpatsvara un ienākumiem no reklāmām kā nozīmīgi ierindotie televīzijas kanāli⁽⁶⁶⁾. Turklāt no satelīta un kabeļtīklu operatoriem saņemtās sūdzības ļauj izsecināt, ka platformas tiek uztvertas kā savstarpēji aizstājamas.
- (79) Turklāt par Berlīni un Brandenburgu ir pieejama informācija par dažādo pārraidīšanas ceļu savstarpējo aizstājamību un jo īpaši par konkurences efektu, ko kabeļtelevīzijai radījusi DVB-T ieviešana. Pārejas laikā un pēc tam Berlīnē un Brandenburgā apkopotie dati rāda, ka pēc pārejas uz ciparu apraidi zemes apraide ir guvusi nozīmi un kabeļtīklus zināmā apmērā ir aizstājusi zemes apraide, kaut gan sākotnēji, t.i. pārejas laikā, aizstāšana noritēja vairāk pretējā virzienā⁽⁶⁷⁾. Kā redzams 1. diagrammā, pēdējā laikā ir būtiski pieaudzis to Berlīnes un Brandenburgas māsasaimniecību īpatsvars, kurās ir televīzijas zemes uztvērēji, no 5,3 % 2004. gadā līdz 11,4 % 2005. gadā.
- (80) Turklāt kabeļtīklu operatori iesniedza datus, kas parāda, ka viņu līgumu pārtraukšanas līmenis (to klientu īpatsvars, kas pārtrauc līgumus) kopš pārejas uz ciparu apraidi ir būtiski pieaudzis (skatīt 2. diagrammā)⁽⁶⁸⁾. Pēc kādas aptaujas datiem iemesls, kāpēc skatītāji izvēlas DVB-T kabeļtelevīzijas vietā, galvenokārt ir tas, ka DVB-T uztveršana ir bez maksas, savukārt par kabeļtelevīziju ir jāmaksā ikmēneša abonenta maksa⁽⁶⁹⁾.

⁽⁶²⁾ Komisijas 2001. gada 4. septembra lēmums (Lieta Nr. COMP/M.2558 – *Havas/Tempus*; OV C 319, 14.11.2001., 9. punkts un tajā dotās norādes).

⁽⁶³⁾ Lai gūtu pārskatu par jaunākajiem gadījumiem, skatīt Komisijas lēmumu *Telenor/Canal+/Canal Digital* (COMP/C.2/38.287, 2003. gada 29. decembris, jo īpaši 32.–50. punkts).

⁽⁶⁴⁾ Skatīt *TPS I* (IV/36.237, 1999. gada 3. marts, 30. punkts), *British Interactive Broadcasting/Open* (IV/36.539, 1999. gada 15. septembris, OV L 312, 26. punkts) un *Telenor/Canal+/Canal Digital* (COMP/C.2/38.287, 2003. gada 29. decembris, 50. punkts).

⁽⁶⁵⁾ “Ieslēgšanas efekts” ir gadījumos, kad māsasaimniecības nav gatavas investēt kādā citā apraides veidā un līdz ar to ir nereaļa iespēja nomainīt lietoto apraides platformu; skatīt Komisijas lēmumu *MSG Media Service* (OV L 364, 31.12.1994., 42. punkts).

⁽⁶⁶⁾ Berlīnē un Brandenburgā translētos DVB-T kanālus 2004. gadā skatījās vairāk nekā 80 % skatītāju, un tajos ir vairāk nekā 90 % no Vācijā gūtajiem reklāmas ieņēmumiem, skatīt 51. zemsvītras piezīmi.

⁽⁶⁷⁾ Kabeļtīklu operatori īslaicīgi spēja piesaistīt skatītājus, kas arī turpmāk gribēja izmantot analogo apraidi; tas tomēr bija īslaicīgs efekts, kas vairs neturpinājās pēc pārejas uz ciparu apraidi. Vidējā termiņā skatoties, kabeļu operatori pazaudēja savus klientus, kas pievērsās bezmaksas DVB-T platformai.

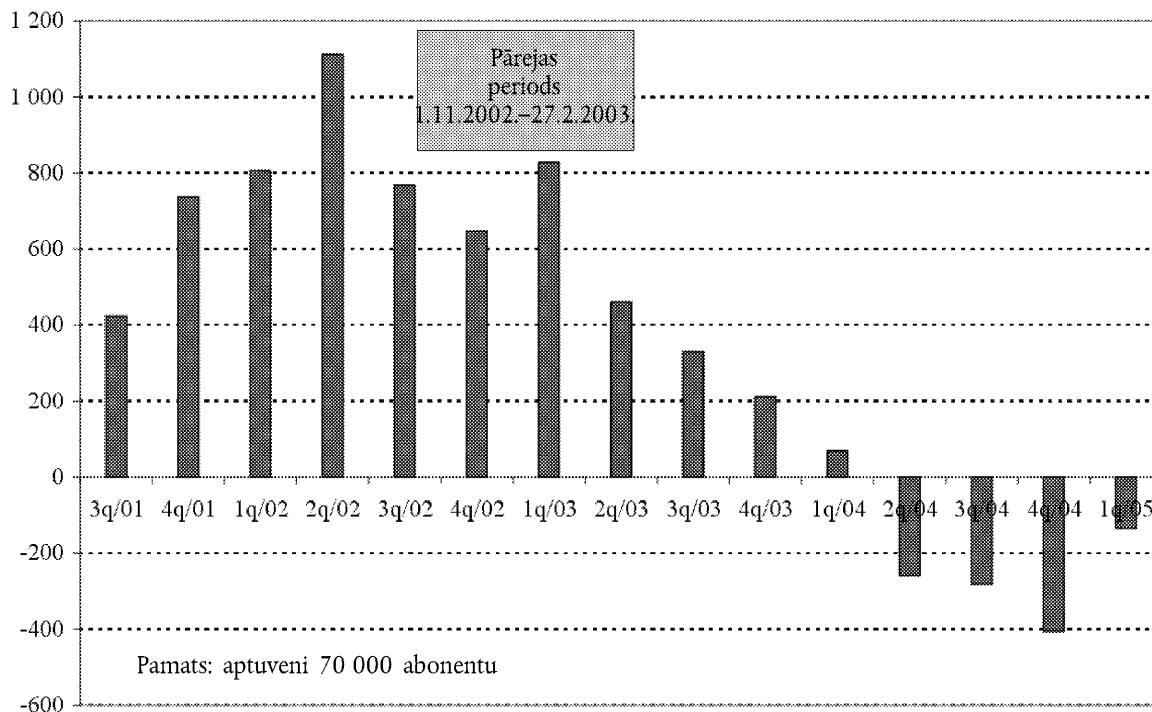
⁽⁶⁸⁾ Kabeļtīklu operatoru klientu skaita negatīvo tendenci, kas redzama 2. diagrammā, pamato pārējo kabeļtīklu operatoru sniegtā informācija. Kāda cita reģionālā kabeļtīkla operatora dati liecina, absolūtais klientu daudzums 2003. gada otrajā ceturksnī ir sasniedzis rekordlielu skaitli, tomēr no šī brīža (līdz 2005. gada otrajam ceturksnim) var konstatēt nepārtrauktu samazināšanos par apmēram 7 %. Pēc kāda trešā Berlīnes un Brandenburgas kabeļtīklu operatora datiem, 2004. gadā laužto līgumu skaits pieauga par 50 % salīdzinājumā ar 2003. gadu, tomēr šī tendence vismaz daļēji ir jāsaista ar cenu paaugstināšanu 2004. gada septembrī.

⁽⁶⁹⁾ Skatīt *Berlin/Potsdam: Erste DVB-T-Region Deutschland*, izdevumā: *Media Perspektiven* 12/2003, 565. lpp.

2. diagramma

Reģionāla kabeļtīkla operatora Berlīnē klientu skaita neto izmaiņas

Klientu skaita neto izmaiņas

(81) Pēc Vācijas domām pretrunā platformu aizstājamībai ir tas, ka pēc DVB-T ieviešanas Berlīnē un Brandenburgā neviena raidorganizācija nav pārstājusi apraidi kabeļtīklā vai pa satelītu. Tomēr šis arguments attiecas uz *lielo klientu* apraides tirgu, kurā raidorganizācijas dažādos apraides ceļus patiešām uzskata par drīzāk papildinošiem nekā aizstājošiem. Tomēr šeit ir skaidri jāizšķir lielo klientu tirgus, kurā raidorganizācijas no apraides tīklu operatoriem pērk pārraidīšanas resursus, un galapatērētāju tirgu, kurā skatītāji no apraides tīklu operatoriem saņem televīzijas saturu. Galapatērētāju tirgū skatītāji dažādos pārraidīšanas ceļus aplūko kā aizstājamus, un platformu maiņas kustība vājina attiecīgi skartos tīklu operatorus, jo īpaši kabeļtīklu operatorus, kam ir jāsaškas ar tiešu ienākumu zudumu, ko rada sarūkošās klientu maksas.

(82) Attiecībā uz turpmākajiem DVB-T pakalpojumiem konkurences kropļošana varētu būtiski iziet ārpus šī brīža tirgus struktūras un paralēli brīvi uztveramajai televīzijai skart arī no jauna veidojošos tirgus. DVB-T var

piedāvāt maksas televīzijas pakalpojumus, kā to parāda attīstība citās dalībvalstīs⁽⁷⁰⁾. Kad DVB-T tīkls ir izveidots, tad televīzijas pārraidīšanu var kombinēt ar telefonijas pakalpojumiem.

(83) Visbeidzot, Vācija viennozīmīgi konstatēja, ka viens no pasākuma mērķiem ir veicināt konkurenci dažādu televīzijas apraides infrastruktūras veidu, jo īpaši kabeļtīklu, satelīta un zemes apraides vidū. Saskaņā ar to pasākums palielina patērētāju izvēles iespējas un neļauj kabeļtīklu operatoriem lielās Berlīnes un Brandenburgas daļās iegūt monopola stāvokli. Neaplūkojot šeit tuvāk šī argumenta pareizību⁽⁷¹⁾, Komisija konstatē, ka tādējādi Vācija šķietami atzīst, ka starp dažādajiem televīzijas apraides veidiem zināmā mērā pastāv konkurence.

⁽⁷⁰⁾ Jo īpaši Itālijā, Francijā, Zviedrijā un Apvienotajā Karalistē.

⁽⁷¹⁾ Šie argumenti ir aplūkoti nodaļā par 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

Ietekme uz tirdzniecību

- (84) Komisija uzskata, ka attiecīgais pasākums ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm. Komerciālās raidorganizācijas kā RTL grupa un ProSiebenSat.1 darbojas starptautiski televīzijas reklāmas un filmu raidīšanas tiesību tirgū, kur tās konkurē ar citām raidorganizācijām un telefonsakaru sabiedrībām. Zemes apraides tīklu operatori kā Vācijas uzņēmuma Deutsche Telekom meitas uzņēmums T-Systems konkurē ar kabeļtīklu operatoriem un mediju koncerniem kā UPC (Liberty Media), ar satelītu operatoriem kā SES Astra, NSAB un Eutelsat, kā arī citiem uzņēmumiem, kas raidorganizācijām piedāvā infrastruktūras pakalpojumus. Šie paši starptautiski darbojošies uzņēmumi galapatērētāju apraides tirgū savstarpēji konkurē par skatītāju.

V.2. Savienojamības novērtējums**Principi, kas jāņem vērā, lai nodrošinātu pārejai uz ciparu apraidi piešķirta valsts atbalsta savienojamības atbilstību**

- (85) Pāreja no analogās uz ciparu televīziju ("pāreja uz ciparu apraidi") dod milzīgas priekšrocības efektīva radiofrekvenču izmantojuma un palielinošos apraides iespēju veidā. Tas radīs jaunus un labākus pakalpojumus, kā arī lielākas izvēles iespējas klientiem.
- (86) Komisija aktīvi atbalsta pāreju uz ciparu apraidi un šīs priekšrocības ir uzsvērusi rīcības plānā "eEurope 2005" un divos ziņojumos par pāreju uz ciparu apraidi⁽⁷²⁾. Savā paziņojumā "i2010 – Eiropas informācijas sabiedrība izaugsmei un nodarbinātībai"⁽⁷³⁾ Komisija uzsvēra, ka līdz 2010. gadam plānotā analogās zemes televīzijas atslēgšana atvieglos piekļuvi radiofrekvenču spektram. Valsts regulējumam nevajadzētu ne noteikt, ne arī atbalstīt kāda noteikta ciparu apraides veida kā kabeļtīklu, satelīta, zemes vai pa DSL raidītas televīzijas lietošanu, un līdz ar to ievērot "tehnoloģiju neitralitātes" principu. Kā minēts pamatdirektīvā, tas neizslēdz arī faktu, ka kāda dalībvalsts sper atbilstīgus soļus, lai attaisnotos gadījumos veicinātu noteiktus specifiskus pakalpojumus, kā, piemēram, ciparu televīziju kā līdzekli efektīvai radiofrekvenču spektra izmantošanai⁽⁷⁴⁾. Tas nozīmē, ka principā katram apraides tīklam saviem spēkiem būtu jāpieņem konkurences apstākļos, bet tomēr ir iespējams ņemt vērā arī ieviešanu, kuras mērķis ir novērst tieši saistībā ar kādu noteiktu apraides tīkla veidu konstatētas tirgus nepilnības. Jo tirgū gūt vietu vajadzētu tikai tiem apraides tīkliem, kas patērētājiem sniedz vislielāko labumu.
- (87) Komisija atzīst, ka pāreja uz ciparu apraidi zināmos apstākļos aizkavēsies, ja arī turpmāk par to pilnībā būs atbildīgi tikai uzņēmumi. Tādēļ šajā jomā tai nav principiālu apsvērumu pret valsts iejaukšanos. Valsts iestādēm ir dažādas iespējas, lai atvieglotu un veicinātu pāreju uz ciparu apraidi, piemēram, regulējoši instrumenti, finansiāls atbalsts vai arī informācijas kampaņas. Jaunākajā Valsts atbalsta rīcības plānā Komisija skaidro savu vispārējo pieeju attiecībā uz valsts atbalstu, lai veicinātu ilgtspējīgu izaugsmi, konkurētspēju un sociālo vienotību. Tā uzsver, ka dalībvalstis var piešķirt valsts atbalstu, lai novērstu kādu īpašu tirgus nepilnību vai arī lai veicinātu sociālo vai reģionālo kohēziju. Tomēr šajos gadījumos ir jāparāda, ka valsts atbalsts ir piemērots instruments, lai risinātu šo problēmu, ka tas ir ierobežots līdz nepieciešamajam minimumam un ka tas nekropļo konkurenci⁽⁷⁵⁾.
- (88) Vispārēji ir atzīts, ka noteikti tirgus nepilnību veidi var negatīvi ietekmēt pāreju uz ciparu apraidi. Turklāt pastāv arī risks, ka ne visas iedzīvotāju grupas var gūt labumu no ciparu televīzijas priekšrocībām (sociālās kohēzijas problēma). Šīs problēmas drīzāk attiecas uz zemes televīziju nekā pārējiem apraides veidiem, jo zemes apraides tīklam ir samērā maza kapacitāte, un daudzās dalībvalstīs tas līdz šim tika lietots, lai izpildītu pienākumu nodrošināt pārklājumu visā teritorijā. Kā jau sīkāk skaidrots 101.–107. punktā, tirgus nepilnība pastāv tad, ja, piemēram, tirgus dalībnieki nav gatavi vienoties par kopīgu grafiku pārejai uz ciparu televīziju, jo tie nogaida, kad pārējie spers pirmo soli (koordinācijas problēma), vai arī ja tirgus dalībnieki neņem vērā pārejas uz ciparu apraidi pozitīvo ietekmi sabiedrībā kā vienā veselumā, jo tiem šai pārejai nav īsto stimulu (pozitīvi ārējie efekti).
- (89) Attiecībā uz sociālo kohēziju dalībvalstis gribēs nodrošināt, lai pēc analogās televīzijas atslēgšanas visiem pilsoņiem būtu pieeja ciparu televīzijai. Tā kā pāreja uz ciparu apraidi patērētājiem būs saistīta ar zināmiem izdevumiem un prasīs izmaiņas ieradumos, dalībvalstis zināmos apstākļos vēlas sniegt palīdzību īpaši atstumtajām sabiedrības grupām kā, piemēram, vecāka gadagājuma cilvēkiem, ģimenēm ar zemiem ienākumiem vai cilvēkiem nomaļos reģionos. Šeit pastāv risks, ka dažos reģionos nebūs iespējams uztvert reģionālās vai vietējās programmas, un Eiropas tālajos ziemeļos vispār nevarēs uztvert televīziju, ja analogā televīzija tiks atslēgta. Līdz ar to dalībvalstis var veikt pasākumus, kas nodrošina, ka visos ģeogrāfiskajos apvidos arī turpmāk ir pieejama pienācīga televīzijas uztveršana. Tomēr, kā tālāk norādīts, šie apsvērumi neattiecināmi šajā gadījumā piešķirto atbalstu.

⁽⁷²⁾ KOM/2002/263, gala redakcija., eEurope 2005: Informācijas sabiedrība visiem, KOM/2003/541, gala redakcija, Komisijas ziņojums par pāreju no analogās uz ciparu apraidi (no digitālās pārslēgšanās uz analogās apraides izslēgšanu) un KOM/2005/204, gala redakcija, Komisijas paziņojums par pārejas paātrināšanu no analogās uz ciparu apraidi.

⁽⁷³⁾ KOM/2005/229 gala redakcija, 2005. gada 1. jūnijs.

⁽⁷⁴⁾ OV L 108, 24.4.2002., 33. lpp.

⁽⁷⁵⁾ Šie ilgu laiku pastāvošie fundamentālie Kopienas politikas principi attiecībā uz valsts atbalstu nesen ir apstiprināti Valsts atbalsta rīcības plānā: Mazāks un mērķtiecīgāks valsts atbalsts. Plāns valsts atbalsta reformai 2005.–2009. gadam: http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/others/action_plan/

Tiesiskais pamatojums savienojamības novērtējumam

- (90) Šajā gadījumā valsts atbalsta esamību neapšaubā, piemērojot Eiropas Kopienas Tiesas sprieduma kritērijus *Altmark* lietā ⁽⁷⁶⁾. Attiecīgajā gadījumā nav atbilstības nevienam no šiem četriem kritērijiem (kopējas tautsaimnieciskas nozīmes pienākumu definīcija un izpilde, iepriekš noteikti parametri kompensācijas aprēķināšanai, nepaaugstināta kompensācijas summa un visizdevīgākā pretendenta piedāvājuma izvēle). Tomēr Vācijas valdība pamato šī valsts atbalsta saderību saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta c) un d) apakšpunktu, kā arī ar 86. panta 2. punktu.

EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkts

- (91) Atbildot uz Komisijas lēmumu uzsākt pārbaudi, Vācija norāda, ka šis pasākums ir saderīgs ar EK Līgumu, jo tas ir veikts vispārējās interesēs, kā to jo īpaši izsaka Rīcības plāns "eEurope 2005" un pārejas paziņojumi ⁽⁷⁷⁾.
- (92) Komisija atzīmē, ka Vācijas citētajos paziņojumos tiek veicināta vispārēja televīzijas digitalizācija, tomēr tie nedod nekādu vispārēji pieņemamu attaisnojumu tam, ka būtu jāatbalsta tikai zemes apraides digitalizācija, nevis arī pārējie apraides ceļi. Nepietiek ar to vien, ka šis pasākums veicina jaunas tehnoloģijas ieviešanu, lai šo projektu klasificētu kā Kopienas intereses projektu.
- (93) Pēc Vācijas domām šis valsts atbalsts turklāt arī veicina kādas noteiktas tautsaimniecības nozares, proti, televīzijas sektora attīstību, kas gūs labumu no apraides ceļu digitalizācijas. Ar valsts atbalstu veicināto saimniecisko darbību, precīzāk izsakoties, var apzīmēt kā "zemes televīzijas signālu ciparu apraidi".
- (94) Lai izvērtētu valsts dotācijas nepieciešamību un samērīgumu, Komisija pārbaudīja, vai šajā saimnieciskajā darbībā var pierādīt tirgus nepilnību. Runa ir par vairākiem tirgus nepilnību veidiem.
- (95) Pirmkārt, ciparu zemes apraides televīzijas attīstību var kavēt koordinācijas problēmas tirgus dalībnieku vidū. Tā kā radiofrekvenču spektrs nav pietiekams, lai vienlaicīgi pārraidītu gan analogos, gan arī ciparu televīzijas signālus ("Simulcasting"), visiem tirgus dalībniekiem ir jāvienojas par grafiku, lai sasniegtu pēc iespējas īsākus pārejas termiņus.

- (96) Otrkārt, labāka radiofrekvenču spektra izmantojuma dēļ pāreja uz ciparu apraidi var radīt pozitīvus ārējos efektus – sabiedriskais labums, kas saistīts ar lielāku programmu un pakalpojumu piedāvājumu, zināmos apstākļos pārsniedz stabili raidorganizāciju no pārejas gūto privāto labumu, jo tās uzņemas risku pakļauties pastiprinātai konkurencei kanāla skatīšanās un reklāmlaiku ziņā. Tāpēc raidorganizācijas var atteikties no dalības pārejā uz ciparu apraidi.
- (97) Treškārt, tirgus spēja var traucēt tirgū nodrošināt visas uzņēmēju konkurences sniegtās priekšrocības, un tieši šajā gadījumā, ka televīzijas apraides digitalizāciju veicinās tikai tirgū esošie spēki.
- (98) Tā kā, ceturtkārt, investīcijas infrastruktūrā neīsteno raidorganizācijas, tad apraides tīklu operatori uzņemas risku, ka privātās raidorganizācijas atsakās no zemes apraides. Vācija patiešām norādīja, ka analogā zemes apraide arvien vairāk zaudē nozīmi un raidorganizācijas apsver iespēju pilnībā atteikties no šīs apraides platformas.
- (99) Piektkārt, inovācijas un jaunu pakalpojumu attīstību šajā tirgū var negatīvi ietekmēt pastāvošā nedrošība.
- (100) Saistībā ar šiem punktiem, pirmkārt, ir jāpārbauda, vai runa ir par faktiskām tirgus nepilnībām, kas neļauj tirgū nodrošināt ekonomisko efektivitāti; otrkārt, vai valsts dotācijas ir piemērots instruments, lai novērstu tirgus nepilnības; un, treškārt, vai valsts dotācija nepārsniedz nepilnību novēršanai nepieciešamo minimālo summas apmēru. Tikai izpildot šos trīs priekšnosacījumus, ir nodrošināta dotācijas nepieciešamība un samērīgums, tātad kritēriji dotācijas piemērošanas atļaujai saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

Koordinācijas problēma

- (101) Komisija atzīst, ka koordinācijas problēmas tirgus dalībnieku vidū pamatā var aplūkot kā tirgus nepilnību. Problēma rodas, jo raidorganizācijām ir savstarpēji jāvienojas par kopīgu termiņu analogās apraides atslēgšanai un ciparu apraides pieslēgšanai, lai atbilstīgi rīkotos nepietiekama radiofrekvenču daudzuma situācijā un saglabātu pēc iespējas zemākas paralēlās apraides izmaksas. Iespējams, patērētāji no sākuma izvēlēties lietot tieši ciparu apraides platformu, kad piedāvāto programmu klāsts tur būs sasniegts attiecīgā apjomā. Tādēļ dažas raidorganizācijas vēlēšies nogaidīt attiecībā uz savu pāreju uz ciparu apraidi, kamēr pārējie pakalpojumu sniedzēji pāriet uz ciparu apraides platformu. Bez koordinēšanas šāda izturēšanās pāreju uz ciparu apraidi var kavēt. Tāpēc visu interesēs ir uzturēt pēc iespējas īsāku paralēlās apraides posmu un mudināt raidorganizācijas vienlaicīgi pāriet uz ciparu apraidi.

⁽⁷⁶⁾ 2003. gada 24. jūlija spriedums, lieta C-280/00, *Altmark Trans GmbH, Recueil* 2003, I-7747. lpp., 88.–94. punkts.

⁽⁷⁷⁾ Skatīt 72. zemsvītras piezīmi.

- (102) Valsts atbalsts pārraidīšanas izmaksu samazināšanai tomēr nešķiet piemērots instruments, lai atrisinātu šo problēmu. Raidorganizācijas nav radiofrekvenču īpašnieki, bet gan tās izmanto, pamatojoties uz saņemtajām licencēm. Licences analogai zemes apraidei tika izsniegtas uz ierobežotu laika posmu, kas Berlīnes un Brandenburgas federālo zemju gadījumā bija septiņi gadi. Līdz ar to iestādēm pastāvēja iespēja risināt koordinācijas problēmu, nosakot vienotas analogās apraides licenču derīguma termiņa beigas ⁽⁷⁸⁾.

Pozitīvi ārējie efekti

- (103) Pārejas paātrināšana ar mērķi labāk izmantot atbrīvojošos radiofrekvenču spektru pamatā var attaisnot valsts iejaukšanos. Tomēr ir jāpārbauda, cik tāl valsts atbalsts raidorganizāciju pārraidīšanas izmaksām ir nepieciešams un piemērots šī mērķa īstenošanai.
- (104) Vācija norādīja, ka dotācija ir nepieciešama, lai komerciālajām raidorganizācijām kompensētu atteikšanos no analogās zemes apraides licencēm un tādējādi nodrošinātu radiofrekvenču spektra atbrīvošanu. Tomēr, kā jau sīkāk aplūkots 57.–61. punktā ⁽⁷⁹⁾, šim argumentam pretunā ir virkne iemeslu. Tā *Mabb*, piemēram, būtu varējusi nodrošināt, ka analogās zemes apraides licenču derīguma termiņš beidzas pārejas brīdī. Turklāt analogajā zemes apraidē pārstāvētos privātos pakalpojumu sniedzējus kompensēja jau, piešķirot DVB-T licences, un arī dotācija nebija izveidota vai aprēķināta kā kompensācijas maksājums.
- (105) Ja atbalsts netiek uzskatīts par kompensācijas maksājumu, bet gan par stimulu kādas noteiktas saimnieciskās darbības attīstībai, būtu jānorāda uz to, ka DVB-T pārraidīšanas izmaksas ir būtiski zemākas nekā analogās zemes apraides izmaksas un ka ar DVB-T var apraidīt vairāk programmu, kā arī piedāvāt labākus papildu piedāvājumus. Pamatojoties uz *Mabb* ziņojumu, komerciālās raidorganizācijas turklāt pašas bija ieinteresētas iegūt zemes apraidi kā trešo pārraidīšanas veidu “no vienas puses, lai nerastos atkarība no kabeļa un satelīta un, no otras puses, lai varētu attīstīt mobilo un portatīvo piedāvājumu” ⁽⁸⁰⁾. Īpaši otrais punkts parāda, ka komerciālās raidorganizācijas ir spējīgas daļēji apgūt pārejas uz ciparu apraidi pozitīvos ārējos efektus. Tāpat arī Vācija neiesniedza nekādus paskaidrojumus vai aprēķinus, no kuriem varētu secināt, ka atbalsts nepārsniedz raidorganizāciju pārejai uz DVB-T nepieciešamo minimālo summu.

- (106) Turklāt jāuzsver, ka, samazinoties raidorganizāciju izmaksām par pārraidīšanu, dotācija traucē radiofrekvenču piešķiršanas procesu – mērķi sasniegt efektīvāku radiofrekvenču izmantošanu vajadzētu sasniegt tādējādi, ka radiofrekvences piešķir veidā, kas atspoguļo tā saimniecisko nozīmi, ar dotāciju piešķiršanu neietekmējot tirgus dalībnieku lēmumu.

- (107) Apkopojot iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka šajā gadījumā atbalsts raidorganizāciju izmaksām par pārraidīšanu nav piemērots instruments, lai īstenotu netraucētu analogās zemes apraides atslēgšanu un atbrīvotu radiofrekvences. Šo pašu mērķi varēja sasniegt ar konkurenci mazāk traucējošiem pasākumiem, piemēram, ar atbilstīgām reglamentējošām darbībām saistībā ar televīzijas licencēm.

Konkurences stiprināšana starp apraides veidiem

- (108) Vācija norādīja, ka, sagatavojot papildu pārraidīšanas platformu, tiek palielināta konkurence radiosignālu apraidē un stabiliem citu apraides platformu operatoriem rodas pamudinājums uzlabot un modernizēt savu piedāvājumu.
- (109) Tomēr Vācija pārliecinoši nepierādīja, ka televīzijas apraidi Berlīnē un Brandenburgā negatīvi ietekmētu struktūras problēmas vai to, ka DVB-T veicinātu noteiktu tirgus nepilnību novēršanu ⁽⁸¹⁾. Pat tad, ja neņem vērā zemes apraidi, kabeļtīkls un satelīts piedāvā plašu spektru brīvi uztveramu televīzijas programmu un ir vispārēji pieejami. Bez tam starp dažādiem kabeļtīklu operatoriem pastāv konkurence par pieslēgumu māsaimniecībām. Papildu konkurence rodas saistībā ar platjoslas televīzijas piedāvājumu (piemēram, DSL), kas gatavojas ieņemt savu vietu kā vēl viena televīzijas apraides platforma.
- (110) Šajos apstākļos, kas, kā redzams, tirgū ļauj vienlaicīgi pastāvēt vairākām platformām, nav vajadzīgs izmantot valsts atbalstu ar mērķi vadīt tirgu kādā noteiktā virzienā, un tas varētu kavēt tādu alternatīvu kā DSL attīstību. Kā jau minēts Komisijas ziņojumā par pāreju no analogās uz ciparu televīziju (no digitālās “pārslēgšanās” uz analogās apraides “izslēgšanu”) ⁽⁸²⁾, “principā visiem tīkliem būtu jākonkurē saviem spēkiem”. Šādi ir jānodrošina, ka selektīvas dotācijas neapdraud citos tīklos jau īstenotas vai nākotnē paredzētas investīcijas.

⁽⁷⁸⁾ Skatīt 59. punktu.

⁽⁷⁹⁾ Skatīt 57.–61. punktu.

⁽⁸⁰⁾ *Mabb* (2003): *Berlin goes digital*, 14. lpp.

⁽⁸¹⁾ Vācijas valdība uzsvēra kabeļtīklu stiprās tirgus pozīcijas Berlīnē un Brandenburgā, kas tomēr ir jāsaista galvenokārt ar tiesu spriedumiem, saskaņā ar kuriem izīrētāji īrniekiem var uzlikt par pienākumu īres maksā segt arī kabeļtelevīzijas maksu. Vācijas valdība arī atzina, ka pie šādiem priekšnosacījumiem DVB-T būs gandrīz nespējīga apdraudēt kabeļtelevīzijas pozīcijas tirgū.

⁽⁸²⁾ KOM(2003) 541, gala redakcija.

(111) Bez tam gadījumā, ja pastāvētu konkurences problēmas tīklu operatoru līmenī, tīklu operatoriem piešķirts atbalsts būtu pārskatāms instruments, lai atbalstītu ciparu zemes apraides platformas attīstību. To, vai un cik lielā mērā zemes tīkla izveidei ir nepieciešams valsts atbalsts, varētu noskaidrot, izsludinot atklātu procedūru tīkla licenču piešķiršanai.

(112) Tāpēc Komisija noraida to, ka valsts atbalsts raidorganizācijām ir piemērots, lai stimulētu konkurenci starp apraides veidiem.

Risks tīklu operatoram

(113) Attiecībā uz tīkla operatora risku ir jānorāda, ka pāreja Berlīnē un Brandenburgā bija pirmā šāda veida pāreja visā Eiropā, tāpēc tās rezultāti bija pakļauta īpašam riskam.

(114) Tomēr, pēc pieredzes saistībā ar citu apraides platformu ieviešanu (satelīts, DSL), nav īpaša iemesla pieņemt, ka tirgus ar šo risku nespētu tikt galā. Bez tam citās federālajās zemēs – piemēram, Hesēnē – DVB-T ieviesa bez valsts atbalsta laikā, kad Berlīnē un Brandenburgā īstēnotās pārejas rezultāti vēl nebija skaidri zināmi.

Inovāciju veicināšana un zemes apraides platformas īpašās priekšrocības

(115) DVB-T tīklam par labu runā fakts, ka tas sekmē inovāciju veicināšanu, pateicoties interaktivitātei un papildu resursiem jauniem mediju un telekomunikāciju pakalpojumiem. Turklāt to raksturo specifiskas priekšrocības, piemēram, portatīvums un mobilitāte.

(116) Interaktīviem pakalpojumiem nepieciešams saturam piemērots retūrkanāls. Salīdzinājumā ar satelīta platformu DVB-T tomēr nepiedāvā retūrkanālu, bet gan tikai kanālu, kurā signālu pārraida līdz galapatērētājam⁽⁸³⁾. Līdz ar to interaktivitāte nav DVB-T iekšēja īpašība⁽⁸⁴⁾.

(117) Attiecībā uz pārējiem pakalpojumiem ir jāpieturas pie tā, ka Berlīnē un Brandenburgā ne resursu piešķiršana, ne arī

valsts atbalsts nebija mērķtiecīgi orientēti uz inovatīviem mediju vai telekomunikāciju pakalpojumiem. Kā resursu šobrīd piedāvā tikai vienu programmu bloku, un attiecībā uz valsts atbalstu veicināta tiek tikai televīzijas programmu pārraidīšana, bet ne citu pakalpojumu sniegšana.

(118) Visbeidzot, par DVB-T tehnoloģijas priekšrocību uzskata to, ka to var uztvert mobili. Tomēr šim mērķim vajadzīgās ierīces patērē ļoti daudz enerģijas, kas būtiski pārsniedz šodienas mobilo sakaru ierīču jaudu, un tās tāpat, iespējams, funkcionēs automobiļos, vilcienos vai kuģos⁽⁸⁵⁾. Bez tam eksperimentos ir pierādīts, ka lielas grūtības uztvert DVB-T signālus rodas transporta līdzekļos, kas pārvietojas ar lielu ātrumu.

(119) Līdz ar to DVB-T nav tehnoloģija, kas būtu viennozīmīgi pārāka par citām platformām, un nav iemesla pieņemt, ka tās attīstību kavē tirgus nepilnības. Tieši otrādi – tehniskie un saimnieciskie priekšnosacījumi Berlīnē un Brandenburgā ir tādi, ka tirgus apstākļos var attīstīties vairāki, savstarpēji konkurējoši risinājumi. Valsts atbalsts DVB-T līdz ar to ir neattaisnojama atkāpšanās no principa par tehnoloģiju neitralitāti un var kavēt izveidot citas platformas kā, piemēram, DSL, kam attiecībā uz inovācijām un tehnoloģijām ir citas priekšrocības un kas var attīstīties patstāvīgi.

Secinājumi attiecībā uz EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu

(120) Īstenojot pārbaudi saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, pārejā uz ciparu zemes platformu tika konstatēti divi potenciālo tirgus nepilnību veidi: koordinācijas problēmas dažādo tirgus dalībnieku vidū, kas varētu sarežģīt nevainojamu pāreju, un pozitīvie ārējie efekti, kas rodas, atbrīvojot radiofrekvenču spektru. Šīs tirgus nepilnības gan pamatā varētu attaisnot atkāpšanos no tehnoloģiju neitralitātes principa, tomēr ne valsts atbalsta piešķiršanu šajā gadījumā. Tādēļ Komisija nav pārliecināta, vai dotācijas gadījumā runa ir par piemērotu, nepieciešamu un samērīgu instrumentu, lai koriģētu tirgus nepilnību un veicinātu DVB-T. Pat tad, ja ņem vērā, ka absolūtos lielumos runa ir par samērā nelielu dotācijas apmēru un konkurences traucējums starp raidorganizācijām drīzāk ir ierobežots, jāreķinās, ka dažos kanālos dotācija veido gandrīz pusi no pārraidīšanas izmaksām un līdz ar to raidorganizāciju platformas izvēle tiek ietekmēta par labu DVB-T un var izraisīt nozīmīgākus konkurences traucējumus tīklu operatoru līmenī.

⁽⁸³⁾ Nodrošināt interaktivitāti var tikai, ar papildu izmaksām un dārga dekodera palīdzību, piedāvājot DVB-RCT (*Return Channel Terrestrial*, zemes retūrkanāls) vai arī piedāvājot tradicionālos retūrkanālus, tādu kā telefona vai interaktīvās televīzijas kabelis.

⁽⁸⁴⁾ Pretēji ciparu kabelim, ko var aprīkot ar retūrkanālu, lai paralēli vienkāršai signālu pārraidīšanai to varētu izmantot progresīviem interaktīviem pakalpojumiem.

⁽⁸⁵⁾ DVB projektam tāpēc izstrādāja jaunu pārraidīšanas standartu (digitālā videoaprāide plaukstas ierīcēm, DVB-H), tomēr, pēc jaunākās informācijas, līdz tā laišanai tirgū paies vēl vairāk nekā trīs gadi (skat. *Analysys Study*, 2005. gada augusts).

EK Līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunkts

(121) Pēc Vācijas domām plurālistiskas televīzijas sistēmas izveidošana ir daļa no dalībvalstu piekritībā esošajām kultūras kompetencēm, ar ko valsts atbalsta procedūrā Kopienai ir jāreķinās saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunktu.

(122) Komisija piekrīt tam, ka atbilstoši EK Līguma 151. panta 4. punktā noteiktajam Kopienai savās darbībās ir jāņem vērā kultūras aspekti un jo īpaši kultūru daudzveidību veicināšana. Pēc Komisijas domām šis "kulturālais" izņēmums noteikums, kas atspoguļots EK Līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunktā, tieši tāpat kā jebkurš izņēmums interpretējams ļoti šauri un attiecas uz gadījumiem, kad ir viennozīmīgi identificēts vai identificējams kultūras mantojums⁽⁸⁶⁾. Šajā gadījumā dotācijas mērķis ir veicināt televīzijas signālu apraidi un nav nekādi saistīts ar kādu noteiktu kultūras saturu, ko citā gadījumā nepārraidītu. Pie tam dotācija nav noteikta tikai kādam noteiktam raidorganizāciju lokam, piemēram, lokālajiem televīzijas piedāvātājiem, kas citādi nevarētu būt pārstāvēti zemes apraides platformā.

EK Līguma 86. panta 2. punkts

(123) Savā viedoklī par lēmumu uzsākt pārbaudi Vācija īsi norādīja uz argumentu, ka televīzijas DVB-T pārraidīšanas gadījumā runa ir par vispārējas saimnieciskās intereses pakalpojumu. Šāda vispārējas saimnieciskās intereses pakalpojuma uzdevums ir panākt pāreju no analogās uz ciparu apraidi, atbalstīt mobilās un portatīvās uztveršanas tehniskās inovācijas, saglabāt infrastruktūru konkurenci dažādo apraides veidu vidū, kā arī veicināt piedāvājumu un uzskatu daudzveidību.

(124) Kā attaisnojumu tieši komerciālajām raidorganizācijām piešķirtajām dotācijām Vācija min, ka tās kalpo kā kompensācija par "piedalīšanos pārejā uz ciparu apraidi un programmu pārraidīšanu ciparu zemes apraidē". Komerciālajiem televīzijas piedāvātājiem, pamatojoties uz sabiedriski tiesiskajiem līgumiem par pārraidīšanas resursu piešķiršanu un finansiālā atbalsta noteikšanu, ir uzticēta šo pakalpojumu sniegšana. Bez atbalsta komerciālo raidorganizāciju vidū nebūtu bijusi gatavība izmantot vai izveidot ciparu zemes apraidi, kas apdraudētu zemes apraides nākotni, kuras saglabāšana ir sabiedrības interesēs.

(125) Komisija uzskata, ka vispārējas saimnieciskās intereses pakalpojumus viennozīmīgi definē iestādes un noteikti uztic vienam noteiktam uzņēmumam. Šajā gadījumā Vācija ar šo izteikumu šķietami argumentē uz *ad hoc* pamata. Proti, tā saukto kompensāciju par pakalpojumu

sabiedrības interesēs maksā *komerciālajām* raidorganizācijām, kam pretēji sabiedriskajām raidorganizācijām nav uzticēta sabiedrisku uzdevumu veikšana. Tā vietā, finansējot pārraidīšanas izmaksas, komerciālajiem televīzijas piedāvātājiem tiek radītas priekšrocības to ierastajā komercdarbībā.

(126) Argumentu, ka dotācija nepieciešama televīzijas apraides digitalizācijai un uzskatu daudzveidības veicināšanai, nevar attiecināt uz zemes apraides platformu. Arī kabeļtīkls un satelīts var veicināt šo mērķu īstenošanu. Tā kā šīm alternatīvajām platformām ir lielāki apraides resursi, tad netraucētai un nevainojamai pārejai uz ciparu apraidi, kā arī uzskatu daudzveidības nodrošināšanai ar virkni dažādu televīzijas programmu tās ir pat piemērotākas.

(127) Svarīgākie argumenti par inovāciju veicināšanu, izmantojot DVB-T, ir aplūkoti jau 115.–119. punktā. Inovatīvu pakalpojumu veicināšanu gan kvalificē kā vispārējas saimnieciskās intereses pakalpojumu; tomēr ne tie tiek tieši finansiāli atbalstīti, ne tos sniedz komerciālas raidorganizācijas, kas saņēmušas dotācijas, ne arī tie ir pietiekami skaidri definēti.

(128) Raugoties uz infrastruktūras konkurences nodrošināšanu un viedokļu daudzveidības garantēšanu, kā tas jau minēts 108. – 112. punktā, Berlīnes un Brandenburgas apraides infrastruktūrā nav nekādu norādījumu uz saimnieciskiem faktoriem, kas radītu strukturālas konkurences problēmas vai tirgu pārvaldošas pozīcijas ļaunprātīgas izmantošanas draudus, kas negatīvi ietekmētu satura sadalīšanu vai viedokļu daudzveidību. Turpretim argumentu, ka komerciālās raidorganizācijas ir jāatbalsta, lai DVB-T gūtu ekonomiskus panākumus, nevar akceptēt DVB-T atbalstīšanai kā vispārējas saimnieciskās intereses pakalpojumam.

VI. PRAKTISKS VALSTS ATBALSTA NOTEIKUMU PIEMĒROJUMS VALSTS ATBALSTAM PĀREJAI UZ CIPARU APRAIDI

(129) Pirms secinājumu izklāsta Komisija visiem sabiedriskajiem un ekonomiskajiem iesaistītajiem vēlas dot dažas norādes par tās politikas praktisku īstenošanu attiecībā uz valsts atbalstu pārejai uz ciparu apraidi. Šīs norādes specifiskiem piemēriem izriet no 86. punktā noteiktā Rīcības plāna principu piemērošanas un tajā noteiktajiem paziņojumiem. Pats par sevi saprotams, ka dalībvalstu pienākums arī turpmāk būs ziņot Komisijai par visiem tālāk minētajiem pasākumiem, kas ir kvalificējami kā valsts atbalsts, vēl pirms to stāšanās spēkā. Komisija tad pārbaudīs, vai tālāk uzskaitītie vispārējie apsvērumi ir pilnībā piemērojami attiecībā uz paziņotajiem pasākumiem.

⁽⁸⁶⁾ Komisijas lēmumi lietās NN 88/98, BBC News (OV C 78, 18.3.2000.) un NN 70/98, Kinderkanal un Phoenix (OV C 238, 21.8.1999.).

- (130) Dalībvalstīm ir virkne iespēju aktīvi atbalstīt televīzijas digitalizāciju tā, lai tas būtu savietojams ar Eiropas tiesībām par valsts atbalstu un līdz ar to arī kalpotu izaugsmes, konkurētspējas un sociālās vienotības mērķim, kas ir svarīgāks.
- (131) Šajā gadījumā Komisija tālāk nepārbaudīja tās dotācijas galapatērētājiem par tehnisko ierīču iegādi, kas tika piešķirtas 6 000 mājsaimniecību, kuras saņem sociālos pabalstus.
- (132) Komisija akceptēja arī digitalizācijas fondu Austrijā, ko veido vairāki pasākumi televīzijas digitalizēšanas veicināšanai ⁽⁸⁷⁾. Šie pasākumi ietver:
- a) izmēģinājuma un pētniecības projektus, piemēram, lai testētu ciparu apraides tehniku un interaktīvus pakalpojumus;
 - b) atbalstu patērētājiem, kas paredzēts gala ierīču iegādei, neatkarīgi no apraides veida, ar mērķi novērst mājsaimniecību ar zemiem ienākumiem izslēgšanu no iespējas uztvert televīziju un sasniegt kritisku lietotāju skaitu;
 - c) dotācijas uzņēmumiem ar mērķi attīstīt inovatīvus ciparu pakalpojumus kā, piemēram, elektroniskus programmu ceļvežus un mobilos pakalpojumus;
 - d) atbalstu raidorganizācijām ar mērķi kompensēt papildu apraides izdevumus analogās un ciparu televīzijas paralēlās apraides laikā ("Simulcast posms").
- (133) Papildus tiem pasākumiem, par ko Komisija jau ir izteikusi savu viedokli, dalībvalstis var apsvērt arī citus pasākumus, ja vien šie pasākumi nerada nevajadzīgus traucējumus tehnoloģiju un uzņēmēju vidū. Ievērojot šo noteikumu, dalībvalstis, piemēram, var apsvērt šādu pasākumu īstenošanu:
- a) dotācijas patērētājiem par ciparu uztveršanas ierīču iegādi. Šādām subsīdijām, kā tas jau iepriekš minēts, jāizpilda tehnoloģiju neitralitātes princips. Piešķirot dotācijas, iestādes var veicināt atklātu standartu izmantošanu interaktivitātei. Atklāti standarti patērētājiem dod iespēju izmantot dažādu pakalpojumu sniedzēju interaktīvos pakalpojumus. Kā interaktīvo pakalpojumu piemērus var minēt elektroniskus programmu ceļvežus, ziņu meklētājus, spēles vai arī tirdzniecību globālajā tīmeklī;
 - b) atbalsts apraides tīklu izveidei teritorijās, kur pretējā gadījumā būtu nepietiekama televīzijas signālu uztveršana;
 - c) finanšu līdzekļi sabiedriskajām raidorganizācijām, lai tās varētu raidīt visos apraides ceļos ar mērķi sasniegt visus iedzīvotājus. Šajā sakarā dalībvalstīm ir skaidri jādefinē raidorganizācijām noteiktās saistības par noteiktu apraides veidu izmantošanu;
 - d) finansiāls atbalsts kā pienācīga kompensācija raidorganizācijām, kam ir jāatsakās no analogo radiofrekvenču izmantošanas pirms licenču derīguma termiņa beigām. Šādi kompensējot, ir jāņem vērā raidorganizāciju faktiskie izdevumi par pāreju uz ciparu apraidi, ieskaitot izmaksas, kas rodas, lai pielāgotu aprīkojumu ciparu apraidei un lai nepieciešamības gadījumā raidītu citā kanālā vai programmu blokā, kā arī izmaksas par radiofrekvencēm. Aprēķinot radiofrekvenču izmaksas, jāņem vērā ciparu apraides resursu piešķiršana. Dalībvalstīm ir jāpierāda, ka viss ir noticis atbilstīgi iepriekš minētajam.
- (134) Komisija apstiprina, ka televīzijas digitalizācija ir vispārējās intereses mērķis. Ar šo lēmumu tā tomēr vēlas uzsvērt, ka valsts dotāciju piešķiršanai vienmēr jānoris tā, lai viennozīmīgi tiktu identificēta risināmā problēma un tās risinājumam tiktu izvēlēts vismazāk traucējošais instruments. Tikai mērķtiecīgs atbalsts atbilst iepriekš minētajam mērķim nodrošināt godīgu konkurenci, kā arī veicināt Eiropā konkurētspēju un tehnoloģisko attīstību.

VII. SECINĀJUMI

- (135) Šo iemeslu dēļ Komisija secina, ka *Mabb* komerciālajām raidorganizācijām piešķirtā dotācija ir aplūkojama kā valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē. Šis valsts atbalsts nav saderīgs ar kopējo tirgu. Attiecīgā dalībvalsts par to nav ziņojusi Komisijai, kā paredzēts EK Līguma 88. panta 3. punktā, un pretēji noteikumiem tā ir stājusies spēkā bez Komisijas atļaujas. Tādēļ attiecīgās komerciālās raidorganizācijas ir jāaicina atmaksāt saņemto atbalstu.

⁽⁸⁷⁾ N 622/03 Digitalizācijas fonds – Austrija, Komisijas 2005. gada 16. marta lēmums, skatīt http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/decisions/additional_docs.html

(136) Kaut arī *Mabb* dotācijas netiešas priekšrocības varēja radīt arī *T-Systems* tīklu operatoru līmenī, tomēr nevar konstatēt, vai *T-Systems* tiešām ir pārskaitīti valsts līdzekļi EK Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē⁽⁸⁸⁾. Bez tam, tā kā raidorganizācijām kā rūpīgiem tirgus dalībniekiem vispirms bija jāpārlicinās par to, vai par tām piešķirtajām dotācijām ir ziņots Komisijai un tās ir akceptētas, Komisija uzskata par prioritāti pieprasīt atbalsta atmaksu no tieši labumu guvušajām raidorganizācijām.

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Vācijas Federatīvās Republikas DVB-T iesaistītajām komerciālajām raidorganizācijām piešķirtais valsts atbalsts par ciparu zemes apraides televīzijas ieviešanu Berlīnē un Brandenburgā nav savienojams ar kopējo tirgu.

2. pants

1. Vācijas Federatīvā Republika veic visus nepieciešamos pasākumus, lai no saņēmējām raidorganizācijām atgūtu 1. pantā minēto prettiesiski piešķirto valsts atbalstu.

2. Atmaksāšanu īsteno nekavējoši atbilstīgi nacionālajai procedūrai, ja vien tā ļauj nekavējoši un efektīvi izpildīt šo lēmumu. Atmaksājamā dotācija ietver procentus, sākot ar brīdi, no kura saņēmēju rīcībā bija pretlikumīgā dotācija, līdz pat faktiskajam tās atmaksāšanas brīdim.

3. Saskaņā ar 2. noteiktos procentus aprēķina saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 9. un 11. pantu⁽⁸⁹⁾. Procentus aprēķina, pamatojoties uz reģionālo dotāciju subsīdijas ekvivalentam izmantoto atsaucē likmi.

4. Vācijas Federatīvā Republika divu mēnešu laikā pēc šī lēmuma paziņošanas aicina visus 1. pantā noteiktos labuma guvējus atmaksāt tiem prettiesiski piešķirto un ar EK Līgumu nesavienojamo valsts atbalstu, ieskaitot procentu maksājumu.

3. pants

Vācijas Federatīvā Republika, izmantojot pielikumā pievienoto anketu, divu mēnešu laikā pēc šī lēmuma paziņošanas ziņo Komisijai, kādi pasākumi ir veikti vai tiek plānoti, lai izpildītu šo lēmumu. Vācijas Federatīvā Republika šajā pat laika periodā iesniedz visu dokumentāciju, kas pierāda, ka ir uzsākta procedūra prettiesiskā un nesavienojamā valsts atbalsta atgūšanai no atbalsta saņēmējiem.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts Vācijas Federatīvajai Republikai.

Briselē, 2005. gada 9. novembrī

Komisijas vārdā —

Komisijas locekle

Neelie KROES

⁽⁸⁸⁾ Šajā ziņā te aplūkots gadījums atšķiras no EK Tiesas 2002. gada 13. jūnija sprieduma lietā C-382/99, *Nīderlande/Komisija* (degvielas uzpildes stacijas), *Recueil* 2002, I-5163. lpp., 60.–69. punkts, kur degvielas sabiedrības aplūkoja kā netieši labumu guvušas no Nīderlandes degvielas uzpildes stacijām piešķirta valsts atbalsta. Proti, atbalsts atbrīvoja degvielas sabiedrības no to līgumā noteiktā pienākuma piešķirt DUS noteiktas atlaides. Savukārt šeit aplūkotajā gadījumā nav automātiskas un kvantificējamās sakarības starp komerciālajām raidorganizācijām piešķirto atbalstu un *T-Systems* noteikto pārraidīšanas maksu. Tikai dažām raidorganizācijām *pārraidīšanas maksas izmaiņu* gadījumam šeit varētu konstatēt šādu sakarību, tomēr raidīšanas maksa kopš pārejas uz ciparu apraidi ir saglabājusies nemainīga.

⁽⁸⁹⁾ OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.